

รายงาน

**ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
สหกรณ์บริการ**

ประจำปี 2547

บทสรุป รายงานผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินสหกรณ์บริการ ปี 2547

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์บริการ ปี 2547 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ข้อมูลทางการเงินการบัญชี เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน รวมทั้งผลสรุปของการวิเคราะห์ประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ที่รวบรวมข้อมูลได้จากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์บริการทั่วประเทศ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์บริการ) ประกอบด้วย สหกรณ์รถยนต์โดยสาร สหกรณ์แท็กซี่ สหกรณ์สามล้อ สหกรณ์สี่ล้อเล็ก สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน สหกรณ์ไฟฟ้า สหกรณ์ประปา สหกรณ์เคหสถานและชุมชน สหกรณ์สตรี และสหกรณ์บริการอื่น ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยจัดการกับข้อมูล

ด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ โดยใช้ค่ารวม (Total) และร้อยละ (Percentage) ของค่ารวม วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis) และวิเคราะห์เกณฑ์ชี้วัดขนาดสหกรณ์รวม 5 ขนาด และผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน ข้อมูลที่นำเสนอจึงเป็นสารสนเทศเพื่อหน่วยงานของรัฐจะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ รวมทั้งสามารถนำไปประกอบในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สหกรณ์บริการที่จดทะเบียน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 587 สหกรณ์ ลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 0.68 กระจายอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 31.86 และในจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ 453 สหกรณ์ มีสมาชิก 233,837 คน บริหารจัดการด้วยเงินทุน 2,458.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 18.66 มีแหล่งเงินทุนมาจากภายในสหกรณ์ที่เป็นทุนของสหกรณ์เอง ร้อยละ

38.81 และเงินรับฝาก ร้อยละ 16.20 แหล่งภายนอกที่เป็นเงินกู้ ยืมและหนี้สินอื่น ๆ ร้อยละ 44.99 จนทำให้มีสัดส่วนหนี้สินต่อทุน เท่ากับ 1.58 เท่า และเงินทุนส่วนใหญ่ได้นำไปลงทุนอยู่ในลูกหนี้ หลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ร้อยละ 42.35 โดยมีหนี้เงินให้กู้ที่ ด้อยคุณภาพชำระไม่ได้ตามกำหนด ร้อยละ 39.19

ในรอบปี ดำเนินธุรกิจรวม 5 ด้าน มูลค่า 1,963.19 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 41.85 เฉลี่ยต่อเดือน 163.60 ล้านบาท โดยธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีปริมาณสูงสุด ร้อยละ 38.88 รองลงมาเป็นธุรกิจให้เงินกู้ ร้อยละ 28.96 มีผลการดำเนินงาน กำไรสุทธิ 40.03 ล้านบาท ปีก่อนขาดทุน 0.29 ล้านบาท ส่งผลให้มีทุนสำรองและทุนสะสมอื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.64 และ 11.78 ตามลำดับ เฉลี่ยกำไรต่อสมาชิก 171 บาท/คน

ความเสี่ยงต่อสภาพคล่องทางการเงิน ทุนหมุนเวียนของ สหกรณ์บริการในภาพรวม มีสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ได้ ลงทุนอยู่ในลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 39.39 ในขณะที่สหกรณ์มีภาระ ในการส่งชำระหนี้ระยะสั้นต่อเจ้าหนี้ ร้อยละ 32.59 เงินรับฝาก ร้อยละ 45.43 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากประเภทออมทรัพย์

ดังนั้น เมื่อใดที่สภาพเศรษฐกิจหรือนโยบายด้านดอกเบี้ยปรับเปลี่ยนเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินทั่วไปที่ให้ผลตอบแทนในอัตราที่สูงกว่า ประกอบกับความศรัทธาที่สมาชิกมีต่อสหกรณ์ลดลง อาจส่งผลให้สมาชิกถอนเงินคืนโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่เงินรับฝากรายใหญ่ สภาพคล่องทางการเงินอาจได้รับผลกระทบ ดังนั้น สหกรณ์จึงควรเฝ้าระวังไม่ให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งเป็นอุปสรรคในการบริหารงานในอนาคต ทั้งนี้ ควรจะได้ศึกษาข้อมูลจากภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบบัญชีประจำปีเป็นตัวชี้การเปลี่ยนแปลงการบริหารในอนาคต เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

ขนาดและคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์บริการ ปี 2547 พบว่า สหกรณ์ไม่มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชี ร้อยละ 47.24 จัดทำงบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 32.21 มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาตรฐานร้อยละ 53.68 ต่ำกว่ามาตรฐานร้อยละ 18.40

คำนำ

การศึกษาผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินสหกรณ์
บริการเป็นกลไกสำคัญ ที่จะส่งเสริมและเกื้อหนุนให้การปฏิบัติ
ภารกิจของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้สัมฤทธิ์ผลตามนโยบายที่ตั้ง
ไว้ ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน สำนักเทคโนโลยีสาร
สนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่
มีหน้าที่รับผิดชอบในการศึกษาข้อมูลสถิติการเงินเชิงวิจัย และให้
แนวทางในการปรับปรุงการบริหารทางการเงินสหกรณ์บริการ เพื่อ
ส่งเสริมให้สหกรณ์บริการมีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ
ดังนั้น รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์บริการ
ปี 2547 จึงเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการบริหารทางการเงินของ
สหกรณ์ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์บริการที่กำลัง
ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ เกิดขึ้นได้โดยได้รับความร่วมมือ
อย่างดียิ่งจากข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยเฉพาะงานด้าน
ตรวจบัญชีสหกรณ์บริการ ผู้จัดทำจึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
มีนาคม 2548

สารบัญ

2

บทสรุป

บทที่ 1 บทนำ

17

1.1 ความเป็นมา

18

1.2 วัตถุประสงค์

18

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

19

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

20

1.5 นิยามศัพท์

บทที่ 2 ระเบียบวิธีการศึกษา

33

2.1 รูปแบบของการวิจัย

33

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

34

2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

35

2.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

37

37

42

43

45

48

50

53

55

55

58

62

63

64

บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์

3.1 การดำเนินงานของสหกรณ์

3.1.1 จำนวนสหกรณ์

3.1.2 จำนวนสมาชิก

3.1.3 การถือหุ้นของสมาชิก

3.1.4 ปริมาณธุรกิจแต่ละด้าน

ของสหกรณ์บริการ

1) การรับฝากเงิน

2) การให้เงินกู้

3) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

4) การรวบรวมผลิตผล

5) การให้บริการ

3.2 ผลการดำเนินงาน

3.2.1 รายได้

3.2.2 ค่าใช้จ่าย

3.2.3 กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี

64

3.3 ฐานะการเงิน

66

3.3.1 สินทรัพย์

67

3.3.2 หนี้สิน

69

3.3.3 ทุนของสหกรณ์

71

3.4 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของเงินทุน

75

3.5 แหล่งเงินกู้ยืมของสหกรณ์

76

3.6 ขนาดสหกรณ์ 39

บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ

78

4.1 สรุป

80

4.2 ข้อเสนอแนะ

82

บรรณานุกรม

83

ภาคผนวก

ตารางสถิติการเงินสหกรณ์บริการ

ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

สารบัญตาราง

38

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนสหกรณ์บริการ
ตามทะเบียนและที่รวบรวมข้อมูลได้
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

42

ตารางที่ 2

สมาชิกของสหกรณ์บริการ
ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

44

ตารางที่ 3

แสดงค่าหุ้นเฉลี่ยต่อคนของสหกรณ์บริการ
จำแนกตามรูปแบบย่อยปี 2547

46

ตารางที่ 4

ปริมาณธุรกิจแต่ละด้านของสหกรณ์บริการ
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

49

ตารางที่ 5

รายละเอียดเงินรับฝากของสหกรณ์บริการ
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

52

ตารางที่ 6

รายละเอียดการให้เงินกู้ของสหกรณ์บริการ
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

54

ตารางที่ 7

ประเภทสินค้าที่จัดหามาจำหน่าย
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

56

ตารางที่ 8

รายละเอียดการให้บริการแก่สมาชิกของ
สหกรณ์บริการจำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

59

ตารางที่ 9

จำนวนสหกรณ์ จำแนกตาม
ผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

60

ตารางที่ 10

เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของ
สหกรณ์บริการระหว่างปี 2546 - 2547

65

ตารางที่ 11

แสดงส่วนประกอบของสินทรัพย์ทั้งสิ้นของ
สหกรณ์บริการ จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

68

ตารางที่ 12

ส่วนประกอบของหนี้สินทั้งสิ้นของ
สหกรณ์บริการ จำแนกตามรูปแบบย่อยปี 2547

70

ตารางที่ 13

ส่วนประกอบของทุนสหกรณ์บริการ ปี 2547

72

ตารางที่ 14

แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน
ณ วันสิ้นปีของสหกรณ์บริการ ปี 2547

75

ตารางที่ 15

แหล่งเงินกู้ยืมของสหกรณ์บริการ ปี 2547

76

ตารางที่ 16

จำนวนสหกรณ์จำแนกตามขนาด
สหกรณ์บริการ ปี 2547

สารบัญภาพ

39

ภาพ ก

แผนที่สหกรณ์บริการตามทะเบียน
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2547

41

ภาพ ข

แผนที่สหกรณ์บริการที่ตรวจสอบบัญชีได้
ประจำปี 2547

40

ภาพที่ 1

แสดงจำนวนสหกรณ์ที่ตรวจสอบบัญชีได้
เปรียบเทียบกับสหกรณ์ตามทะเบียน
ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

43

ภาพที่ 2

แสดงจำนวนสมาชิกในรอบ 5 ปี (2543-2547)

45

ภาพที่ 3

แสดงจำนวนค่าหุ้นของสมาชิกในรอบ 5 ปี
(2543-2547)

47

ภาพที่ 4

แสดงร้อยละปริมาณธุรกิจแต่ละด้านในรอบปี 2547

64

ภาพที่ 5

แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี (2543-2547)

74

ภาพที่ 6

แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงานในรอบปี

สารบัญภาคผนวก

84

ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์บริการ
ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

ตารางที่ 1

จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน

84

ตารางที่ 2

จำนวนสหกรณ์บริการที่ต้องตรวจสอบ

85

ตารางที่ 3

จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ

85

ตารางที่ 4

จำนวนสมาชิก

86

ตารางที่ 5

การถือหุ้นของสมาชิก

86

ตารางที่ 6

ปริมาณธุรกิจ

87

ตารางที่ 7

การรับฝากเงินจากสมาชิก

88

ตารางที่ 8

การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

89

ตารางที่ 9

การให้เงินกู้แก่สมาชิก

91

ตารางที่ 10

การให้สหกรณ์อื่นกู้

92

ตารางที่ 11

ค่าใช้จ่ายประโยชน์ของเงินให้กู้

93

ตารางที่ 12

การจัดการสินค้ามาจำหน่าย

95

ตารางที่ 13

การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

96

ตารางที่ 14

การให้บริการ

97

ตารางที่ 15

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

99

ตารางที่ 16

รายได้อื่น

100

ตารางที่ 17

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน

102

ตารางที่ 18

ฐานะทางการเงิน

109

ตารางที่ 19

แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

110

ตารางที่ 20

แหล่งเงินกู้ยืม

111

ตารางที่ 21

อัตราส่วนทางการเงิน

รายงานผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินสหกรณ์บริการ ประจำปี 2547

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีภารกิจในการตรวจสอบการเงิน การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินในรอบปี รวมทั้งผลสรุปจากการวิเคราะห์ ประเมินผล การดำเนินงาน โดยเฉพาะสหกรณ์บริการ นั้น ได้มีการจัดทำเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ได้ข้อมูลมาทำการปรับปรุง พัฒนาระบบการทำงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น และเพื่อให้ทางราชการได้ทำการจัดทำแผนในการพัฒนาให้สหกรณ์ สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้เล็งเห็นความสำคัญในการรายงานผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์เป็นอย่างยิ่ง จึงได้ทำการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์บริการในปี 2547 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาสหกรณ์บริการ และเพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารทางการเงินกับสหกรณ์บริการอย่างมากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์ ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน ทุนดำเนินงาน และแหล่งกักเก็บเงินของสหกรณ์บริการในภาพรวม ปี 2547
2. เพื่อวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์บริการในภาพรวม ปี 2547

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพสหกรณ์บริการในการปฏิบัติงาน การบริหารทางการเงินการบัญชีที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนกำลังคนของภาครัฐในการตรวจบัญชีสหกรณ์บริการ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการในการปรับปรุงการบริหารทางการเงินของสหกรณ์บริการ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ได้ทำการศึกษาสหกรณ์บริการที่ผู้สอบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ทำการตรวจสอบบัญชี โดยมีรูปแบบของสหกรณ์บริการทั้งหมด ดังต่อไปนี้

1. สหกรณ์เดินรถ

- 1.1 สหกรณ์รถยนต์โดยสาร
- 1.2 สหกรณ์แท็กซี่
- 1.3 สหกรณ์สามล้อ
- 1.4 สหกรณ์สี่ล้อเล็ก

2. สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน

3. สหกรณ์สาธารณสุขโรค

- 3.1 สหกรณ์ไฟฟ้า
- 3.2 สหกรณ์ประปา

4. สหกรณ์เคหสถานและชุมชน

5. สหกรณ์สตรี

6. สหกรณ์บริการอื่น ๆ

ทั้งนี้ ได้ทำการศึกษาสหกรณ์บริการในเรื่องต่อไปนี้

1. จำนวนสมาชิก
2. ทุนเรือนหุ้นและหุ้นชำระไม่เต็มมูลค่า
3. การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลัก
4. เงินลงทุนของสหกรณ์
5. งบต้นทุนขาย
6. รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น (ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย)
7. รายละเอียดประกอบงบการเงิน
8. ผลการดำเนินงาน
9. ฐานะทางการเงิน
10. แหล่งเงินทุน

1.5 นิยามศัพท์

ปีปัจจุบัน หมายถึง ปี 2547 ซึ่งเป็นปีสถิติของการเก็บรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์บริการ สำหรับรอบปีทางบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547

ปีก่อน หมายถึง ปี 2546 ซึ่งเป็นปีสถิติของการเก็บรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์บริการสำหรับรอบปีทางบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2545 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2546

การดำเนินธุรกิจ หมายถึง การดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์หลักระหว่างปีที่เอื้อประโยชน์แก่มวลสมาชิกในด้าน การให้เงินกู้ รับฝากเงินจากสมาชิก จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิตผล ให้บริการและส่งเสริมการเกษตร โดยแต่ละสหกรณ์อาจดำเนินงานเพียงด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลาย ๆ ด้าน หรือทุกด้านก็ได้ อันเป็นการเพิ่มประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่สหกรณ์ในรอบปีแล้ว ส่งผลให้เม็ดเงินเข้ามาในระบบสหกรณ์ที่เป็นการสร้างรายได้เชิงเศรษฐกิจ และเพิ่มเงินทุนให้แก่สหกรณ์

หยุดดำเนินธุรกิจ หมายถึง เคยมีการดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์หลักที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น แต่ในรอบปีปัจจุบันหยุดดำเนินธุรกิจ และการหยุดดังกล่าวอาจจะมีเม็ดเงินเข้ามาในระบบสหกรณ์บ้างก็ได้ ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงานในปีก่อน ๆ ที่ผูกพันต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน

ไม่ดำเนินธุรกิจ หมายถึง ไม่เคยดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์หลักนับแต่วันจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์

เลิก หมายถึง เลิกสหกรณ์ตามคำสั่งของนายทะเบียนให้เลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งตามมาตรา 70-73 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

อยู่ระหว่างชำระบัญชี หรือพิทักษ์ทรัพย์ หมายถึง การจัดการสะสางชำระบัญชีของสหกรณ์ภายหลังจากนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสหกรณ์

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์บริการ ได้แก่

* การให้เงินกู้ หมายถึง การให้สินเชื่อหรือเครดิตเงินกู้แก่สมาชิกตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อในการกู้ยืมเงินของสหกรณ์นั้น ๆ โดยเป็นการนำเงินทุนบางส่วนของสหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายที่จำเป็น โดยเงินกู้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ระยะสั้นและระยะปานกลาง การให้สมาชิกกู้เงินนี้ นอกจากสมาชิกจะได้รับประโยชน์จากสหกรณ์ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนของสมาชิกแล้ว สมาชิกยังจะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนของสมาชิกที่ขอสินเชื่อหรือกู้เงินกับสหกรณ์ เมื่อสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงานในรอบปี

* การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หมายถึง จัดซื้อสินค้ามาจำหน่ายให้สมาชิกเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตเป็นสินค้าต่อไป อันเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิต หรือเพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันในราคาที่เหมาะสมและไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ

จากพ่อค้าทั้งในด้านราคาและคุณภาพ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลักที่เอื้อประโยชน์แก่มวลสมาชิกโดยตรง อีกทั้งสมาชิกยังจะได้เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนของสมาชิกมีส่วนร่วมอุดหนุนซื้อสินค้ากับสหกรณ์ เมื่อสหกรณ์ประสบผลกำไรจากการดำเนินงานในรอบปี

* การรวบรวมผลิตผล หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์ทำการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกนำมาขายหรือแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขายต่อให้ได้ราคาดี

* การให้บริการแก่สมาชิก หมายถึง ให้บริการโดยช่วยเหลือสมาชิกในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในด้านต่าง ๆ ซึ่งสมาชิกไม่สามารถดำเนินการ หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ลุ่ลงไปได้ตามลำพังแต่ผู้เดียว รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นคง และรักษาอาชีพดั้งเดิมที่ดีให้คงอยู่ต่อไป นอกจากนี้สมาชิกยังจะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนของสมาชิกที่มาใช้บริการของสหกรณ์ เมื่อสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงานในรอบปี

* การรับฝากเงินจากสมาชิก หมายถึง การดำเนินงานที่ส่งเสริมสมาชิกรู้จักออมเงินจากรายได้ส่วนหนึ่งของสมาชิกสหกรณ์ โดยการฝากเงินไว้กับสหกรณ์เพื่อสะสมไว้ใช้ในอนาคต ซึ่งปลอดภัยมากกว่าการเก็บรักษาไว้เอง อีกทั้งสหกรณ์จะจ่ายดอกผลของเงินต้นที่สมาชิกฝากไว้กับสหกรณ์ตามระยะเวลาและอัตราดอกเบี้ยของเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ อันเป็นผลประโยชน์ที่สมาชิกจะพึงได้รับจากสหกรณ์ นอกจากนี้การระดมเงินฝากของสหกรณ์ยังเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนเพิ่มขึ้นสำหรับใช้หมุนเวียนในกิจการ

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง ผู้ลงชื่อเพื่อรวมตัวกันขอจดทะเบียนสหกรณ์ซึ่งถือเป็นสมาชิกแรกตั้ง รวมทั้งผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกภายหลังที่สหกรณ์นั้น ๆ ได้จดทะเบียนแล้ว โดยสมาชิกจะต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้าและชำระค่าหุ้นตามแต่กรณีของข้อบังคับในแต่ละสหกรณ์ โดยลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก ทั้งนี้ผู้สมัครจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์โดยสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์นั้นแล้ว

สมาชิกลาออก หมายถึง สมาชิกที่พ้นสมาชิกภาพ หรือขาดจากสมาชิกภาพด้วยสาเหตุต่าง ๆ ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์ เช่น ตาย ลาออกจากสหกรณ์ โอนหุ้นซึ่งตนถืออยู่ในสหกรณ์ไปหมดแล้ว และถูกให้ออกจากสหกรณ์ เป็นต้น

หุ้นสมาชิก หมายถึง หุ้นที่สมาชิกครอบครอง บางครั้งก็เรียกในชื่อของหุ้นสหกรณ์ หรือหุ้นเรือนหุ้น ซึ่งหุ้นดังกล่าวไม่มีกฎหมายบังคับ หรือกำหนด หรือข้อจำกัดจำนวนหุ้นไว้ในการจัดทะเบียนสหกรณ์ สหกรณ์จึงมีหุ้นจำหน่ายให้แก่สมาชิกใหม่อยู่เสมอ โดยราคาหุ้นของสหกรณ์จะคงที่และมักจะกำหนดไว้ค่อนข้างต่ำ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีกำลังทรัพย์น้อยเข้าเป็นสมาชิกได้ นอกจากนี้ สหกรณ์บริการเป็นสหกรณ์ประเภทจำกัด ซึ่งสมาชิกจะรับผิดชอบในหนี้สินของสหกรณ์จำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังส่งไขไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือหรือครอบครอง

ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินหรือสินทรัพย์ที่ตั้งไว้สำหรับดำเนินกิจการเพื่อหาผลประโยชน์เพียงเพื่อความอยู่รอดของสหกรณ์เท่านั้น อันประกอบด้วย ส่วนที่ได้จากการกักขัง การสร้างเครดิต และหนี้สินสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์มีภาระผูกพันต้องชำระคืนในภายหลัง และส่วนของทุนสหกรณ์เอง โดยสมการทางบัญชีของทุนดำเนินงาน คือ สินทรัพย์ = หนี้สิน + ทุน

ทุนหมุนเวียน หมายถึง ทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการ โดยอนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่าย ซึ่งทุนหมุนเวียนนี้สามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดสภาพคล่องของการชำระหนี้ระยะสั้นได้ โดยวิเคราะห์จากอัตราส่วนทุนหมุนเวียนซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน

รายได้ หมายถึง เม็ดเงินที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ในรอบปีที่ได้เพิ่มประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในระบบสหกรณ์ ซึ่งได้แก่ รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้า รายได้จากการให้บริการแก่สมาชิก รายได้อื่น ๆ และกำไรจากการขายผ่อนชำระในปีก่อน ๆ ที่ได้รับเงินในปีปัจจุบัน

รายได้รายการพิเศษ หมายถึง เม็ดเงินที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ในรอบปี และไม่อาจคาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นเป็นประจำหรือไม่ เช่น กำไรจากสินทรัพย์ที่ถูกเวนคืน ข้อผิดพลาดทางบัญชีในปีก่อนที่มีนัยสำคัญที่ต้องปรับปรุงผลการดำเนินงานจากโครงการต่าง ๆ ของสหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิประจำปี และกำไรในการขายผ่อนชำระในปีก่อน ๆ ที่ได้รับเงินในปีปัจจุบัน เป็นต้น

ค่าใช้จ่าย หมายถึง เม็ดเงินที่จ่ายออกไปในรอบปีเพื่อการเพิ่มประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ อันได้แก่ ต้นทุนสินค้าขาย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (เช่น ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ เงินเดือน เบี้ยประชุมกรรมการ ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ ค่ารับรอง ค่าบำเหน็จพนักงาน ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากต่าง ๆ เป็นต้น) และกำไรจากการขายผ่อนชำระในปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน

ค่าใช้จ่ายรายการพิเศษ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ และไม่อาจคาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นบ่อยหรือเป็นประจำหรือไม่ เช่น ขาดทุนจากไฟไหม้ น้ำท่วม หรือจากภัยธรรมชาติ ขาดทุนจากสินทรัพย์ที่ถูกเวนคืน เงินชดเชยเลิกจ้างและบำเหน็จพิเศษ ค่าเสียหายจากเจ้าหน้าที่การค้าตลาดเคลื่อนรวมทั้งข้อผิดพลาดทางบัญชีในปีก่อนที่มีนัยสำคัญ และจำเป็นต้องปรับปรุงผลการดำเนินงานจากโครงการต่าง ๆ ของสหกรณ์ ซึ่งมีผลขาดทุนสุทธิประจำปี เป็นต้น

กำไรในการดำเนินงาน หมายถึง กำไรจากการดำเนินงานในรอบปีของสหกรณ์บริการก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย

ขาดทุนในการดำเนินงาน หมายถึง ขาดทุนจากการดำเนินงานในรอบปีของสหกรณ์บริการก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย

กำไรสุทธิ หมายถึง ยอดรวมของรายได้ทั้งสิ้นมากกว่า
ยอดรวมของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในรอบปีของสหกรณ์บริการ

ขาดทุนสุทธิ หมายถึง ยอดรวมของรายได้ทั้งสิ้นน้อยกว่า
ยอดรวมของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในรอบปีของสหกรณ์บริการ

ไม่มีกำไรขาดทุนสุทธิ หมายถึง ยอดรวมของรายได้
เท่ากับยอดรวมของค่าใช้จ่าย หรือไม่มีทั้งรายได้และค่าใช้จ่าย
ในรอบปีของสหกรณ์บริการ

กำไรสุทธิประจำปี หมายถึง ยอดรวมกำไรสุทธิมากกว่า
ยอดรวมขาดทุนสุทธิในรอบปีของสหกรณ์บริการ

ขาดทุนสุทธิประจำปี หมายถึง ยอดรวมกำไรสุทธิน้อยกว่า
ยอดรวมขาดทุนสุทธิในรอบปีของสหกรณ์บริการ

สินทรัพย์ หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตน โดยมีมูลค่า
เป็นตัวเงินที่แสดงถึงกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์ในสังหาริมทรัพย์
อสังหาริมทรัพย์ สิทธิเรียกร้องและมูลค่าที่ได้มา และค่าใช้จ่าย
ในรอบระยะเวลาบัญชีต่อไป อันประกอบด้วย

(1) สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง เงินสดและสินทรัพย์ที่
อาจขายหรือแปลงสภาพเป็นเงินสดหรือใช้ให้หมดไปภายใน
วัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ คือ 1 ปี อาทิ
เงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น เงินส่งชำระหนี้
ระหว่างทาง เงินลงทุนระยะสั้น ลูกหนี้สุทธิ ดอกเบี้ยเงินให้กู้
ค้างรับสุทธิ สินค้าคงเหลือสุทธิ วัสดุคงเหลือ และสินทรัพย์

หมุนเวียนอื่น เป็นต้น ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์สั้นกว่า 1 ปี ให้ถือรอบระยะเวลา 1 ปีเป็นเกณฑ์ในการจัดประเภทของสินทรัพย์หมุนเวียน แต่ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์นานกว่า 1 ปี ก็ให้ถือระยะเวลา นั้น ๆ เป็นเกณฑ์

(1.1) เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง หมายถึง เงินที่สหกรณ์ส่งชำระหนี้ซึ่งยังไม่สามารถจำแนกได้ชัดเจนว่า ส่วนที่ชำระดอกเบี้ยและส่วนที่ชำระเงินต้นมีจำนวนเท่าใด

(1.2) เงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง หลักทรัพย์ที่ซื้อจากเงินสดเหลือใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาดอกผลจากการลงทุนนั้น ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด ทั้งนี้ฝ่ายจัดการจะขายต่อเมื่อต้องการเงินสด เช่น การลงทุนในสัญญาใช้เงิน เป็นต้น

(1.3) ลูกหนี้การค้า หมายถึง ลูกหนี้ของสหกรณ์ที่เกิดจากหนี้ของสมาชิกที่ยังไม่ได้ชำระค่าสินค้าต่อสหกรณ์

(1.4) ลูกหนี้เงินกู้ หมายถึง ลูกหนี้ของสหกรณ์ที่เกิดจากหนี้ของสมาชิกที่ยังไม่ได้ชำระหนี้เงินกู้ต่อสหกรณ์

(1.5) ลูกหนี้ค่าบริการ หมายถึง ลูกหนี้ของสหกรณ์ที่เกิดจากหนี้ของสมาชิกที่ยังไม่ได้ชำระหนี้ค่าบริการต่อสหกรณ์

(2) **ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ** หมายถึง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิที่มีไว้ เพื่อใช้ดำเนินกิจกรรม และรวมถึงสิ่งที่มีไว้เพื่อใช้ในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมสินทรัพย์ดังกล่าว ทั้งนี้ จะต้องเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิที่มีได้มีไว้เพื่อขาย เช่น ที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้าง งานระหว่างก่อสร้าง เครื่องจักรและอุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องใช้สำนักงาน

(3) **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน** หมายถึง สิทธิการเช่า/สิทธิการใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานจำกัด และปกติต้องตัดบัญชีแสดงยอดสุทธิภายหลังจากหักค่าตัดจ่ายตามอายุการใช้สินทรัพย์หรือตามระยะเวลาสัญญาเช่าระยะยาว ตลอดจนสิทธิบัตร สัมปทาน และสิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ

(4) **สินทรัพย์อื่น** หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่อาจรวมเข้าไว้ในรายการของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ระยะยาว อาทิ รายจ่ายรอดตัดบัญชี เงินประกันและอื่น ๆ เป็นต้น

หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันของสหกรณ์อันเกิดจากรายการการค้า การกู้ยืม หรือจากการอื่น ซึ่งจะต้องชำระคืนในภายหน้าด้วยสินทรัพย์หรือบริการ ประกอบด้วย

(1) **หนี้สินหมุนเวียน** หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนภายใน 1 ปี หรือภายในวัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ ซึ่งคาดว่าจะต้องจ่ายชำระด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน

หรือด้วยการก่อกำหนดชำระหนี้ระยะสั้นอื่นแทน อันได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เจ้าหนี้เงินกู้ยืม หนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เจ้าหนี้การค้า ตัวเงินจ่ายเงินรับฝากและหนี้สินหมุนเวียนอื่น (เช่น ค่าบำรุงสันนิบาต สหกรณ์ เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย) เป็นต้น

(1.1) เจ้าหนี้การค้า หมายถึง พันธะที่จะต้องชำระค่าสินค้าหรือบริการที่สหกรณ์ได้รับตามปกติในรอบปีหนึ่ง ๆ

(1.2) ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี หมายถึง ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระคืนในรอบหนึ่งปีบัญชีถัดไป รวมทั้งส่วนของหนี้ระยะยาวที่พ้นกำหนดชำระแล้ว

(2) **หนี้สินระยะยาว** หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ อันได้แก่ เจ้าหนี้เงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าเช่าสินทรัพย์ และหนี้สินระยะยาวอื่น

(3) **หนี้สินอื่น** หมายถึง หนี้สินที่ไม่อาจรวมเข้าไว้ในรายการหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินระยะยาว อันได้แก่ รายได้อัดบัญชีเงินสะสมเจ้าหน้าที่ สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่ เงินประกัน และหนี้สินอื่น ๆ

ทุนสหกรณ์ หมายถึง ทุนที่ได้จากส่วนของสมาชิกผู้ลงทุนถือหุ้น (ทุนเรือนหุ้น) ในสหกรณ์และที่ได้จากการดำเนินงานในรอบปี อันได้แก่ ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่น ๆ กำไรสุทธิประจำปี กำไรสุทธิหรือการจัดสรร และขาดทุนสะสม

(1) **ทุนสำรอง** หมายถึง ส่วนของกำไรสุทธิประจำปีที่สหกรณ์ได้จัดสรรไว้ตามข้อบังคับ เพื่อไว้ชดเชยการขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า รวมทั้งเงินอุดหนุนหรือสินทรัพย์ที่สหกรณ์ได้รับบริจาค

(2) **ทุนสะสมตามข้อบังคับและอื่น ๆ** หมายถึง ทุนสะสมที่จัดสรรจากกำไรสุทธิ ประจำปีตามระเบียบข้อบังคับและอื่น ๆ เช่น ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์ ทุนเพื่อขยายงาน ทุนเพื่อการสงเคราะห์ และทุนเพื่อส่งเสริมสวัสดิการ เป็นต้น

(3) **ขาดทุนสะสม** หมายถึง ผลของสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิประจำปีที่เกิดขึ้นกว่าทุนสำรอง

ส่วนขาดแห่งทุน หมายถึง ทุนของสหกรณ์ที่มีตัวเลขเป็นค่าติดลบ โดยทุนที่มีอยู่ทั้งหมด (เช่น ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับต่าง ๆ กำไรสะสม เป็นต้น) มิใช่เพียงพอให้หักผลการขาดทุนประจำปีและขาดทุนสะสมของสหกรณ์ได้

บทที่ 2 เปรียบวิธีการศึกษา

2.1 รูปแบบของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 วิธี คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการศึกษาภาคสนาม โดยการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์บริการกลุ่มตัวอย่าง ตามแบบจัดเก็บข้อมูลสถิติการเงิน (Input Form) ของผู้สอบบัญชีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์บริการปีก่อนหน้า เอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย เป็นต้น

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรสหกรณ์บริการทั้งหมดที่มีทะเบียนสหกรณ์บริการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2547 จำนวน 587 สหกรณ์ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์บริการ) โดยการจัดเก็บข้อมูลของการสอบบัญชีในช่วงรอบปีทางบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1

เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547 และรวบรวมข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 โดยในการตรวจบัญชีครั้งนี้ ผู้สอบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์สามารถทำการตรวจสอบบัญชีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 453 สหกรณ์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 77.17 ของประชากรที่มีในทะเบียนทั้งหมด

2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลคือ แบบจัดเก็บข้อมูลสถิติการเงินของสหกรณ์บริการ โดยรายละเอียดการจัดเก็บจะเกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ และข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์บริการ

2. รูปแบบของข้อมูลที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น

2.1 ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์บริการ ได้แก่ ชื่อสหกรณ์ ที่อยู่ วันที่จดทะเบียน ชื่อผู้สอบบัญชี สังกัด วันที่รับรองงบการเงิน วันที่ส่งรายงานการสอบบัญชี เวลาที่ใช้ในการสอบบัญชี การแสดงความเห็นต่องบการเงิน ประเภทของคอมพิวเตอร์ที่ใช้ การใช้โปรแกรมระบบบัญชี การตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ที่มีพนักงานบัญชี ลักษณะพิเศษของสหกรณ์

2.2 ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์บริการ ได้แก่ จำนวนสมาชิก ทุนเรือนหุ้นและหุ้นชำระไม่เต็มมูลค่า การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลัก เงินลงทุนของสหกรณ์ งบต้นทุนการผลิต งบต้นทุนขาย รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น (ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย) รายละเอียดประกอบงบการเงิน ผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน เงิน แผลงเงินทุน

2.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐานโดยใช้

1. ผลรวม (Summation)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ร้อยละ (Percentage)
4. อัตราร้อยละการเปลี่ยนแปลง (r) เพิ่ม (ลด) โดย

การคำนวณจากสูตร

$$r = \frac{\Delta y}{y} \times 100$$

Δy = ค่าความแตกต่างของข้อมูล (ปีปัจจุบัน-ปีก่อนหน้า)

y = ข้อมูลปีก่อนหน้า

5. อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) คือ

5.1 สัดส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า) = $\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$

5.2 สัดส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า) = $\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์}}$

5.3 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$

$$5.4 \text{ อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)} = \frac{\text{ขาย/บริการ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

$$5.5 \text{ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

$$5.6 \text{ อัตราค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อกำไร} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร}}{\text{กำไร} + \text{ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร}} \times 100$$

ก่อนหักค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร (%)

$$5.7 \text{ อัตรากำไรสุทธิ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย/บริการ}} \times 100$$

$$5.8 \text{ อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)} = \frac{\text{ต้นทุนขายสินค้า (ธุรกิจจัดหาฯ)}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

$$\text{อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)} = \frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$$

$$5.9 \text{ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์

3.1 การดำเนินงานของสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์บริการ ประจำปี 2547 ที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 453 สหกรณ์ มีสาระสำคัญของรายละเอียดข้อมูลดังนี้

3.1.1 จำนวนสหกรณ์ (ภาคผนวก ตารางที่ 1-3, ภาพที่ 1)

สหกรณ์บริการ ณ วันสิ้นปีมีทั้งสิ้น จำนวน 587 สหกรณ์ ลดลงจากปี 2546 จำนวน 4 สหกรณ์ หรือลดลงร้อยละ 0.68 โดยเป็นสหกรณ์รถโดยสารสูงสุด ร้อยละ 25.89 และน้อยสุด ได้แก่ สหกรณ์ประปา มีจำนวน 5 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 0.85 ทั้งนี้ สหกรณ์บริการ ส่วนใหญ่กระจายอยู่ตามพื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลสูงสุด ร้อยละ 31.86 รองลงมาอยู่ตามภาคเหนือร้อยละ 19.76 (ดังแสดงในตารางที่ 1 และภาพ ก)

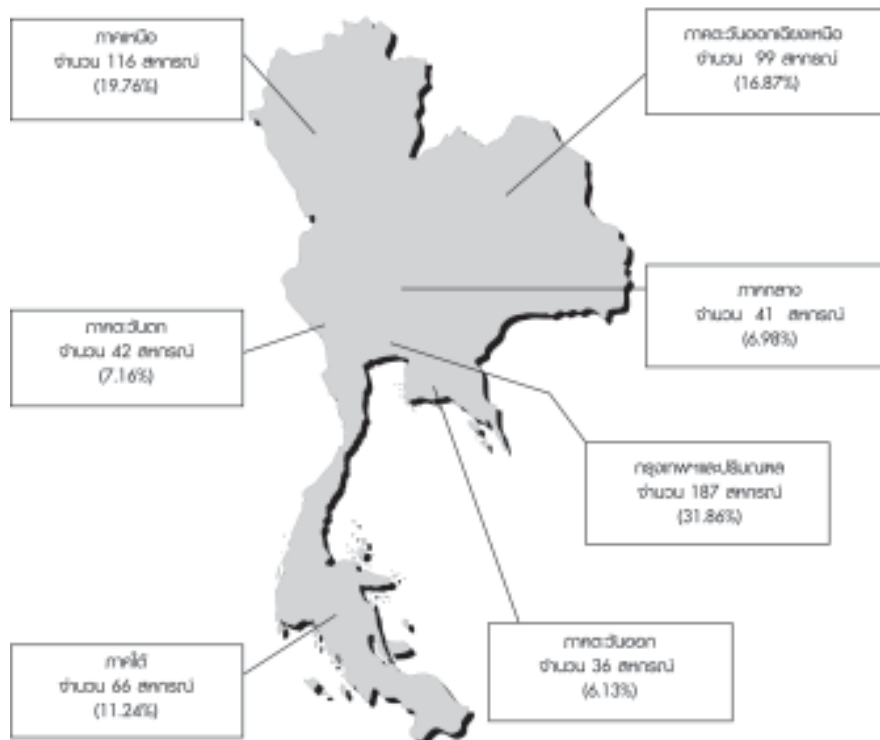
ตารางที่ 1

แสดงจำนวนสหกรณ์บริการตามทะเบียนและที่รวบรวมข้อมูลได้
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

รูปแบบย่อย	จำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น ตามทะเบียน		จำนวนสหกรณ์ ที่รวบรวมข้อมูลได้	
	จำนวน (สหกรณ์)	ร้อยละ	จำนวน (สหกรณ์)	ร้อยละของ แต่ละประเภท
<i>สหกรณ์เดินรถ</i>				
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	152	25.89	142	93.42
สหกรณ์แท็กซี่	21	3.58	19	90.48
สหกรณ์สามล้อ	9	1.53	7	77.78
สหกรณ์สี่ล้อเล็ก	27	4.60	23	85.19
สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน	57	9.71	42	73.68
<i>สหกรณ์สาธารณูปโภค</i>				
สหกรณ์ไฟฟ้า	23	3.92	14	60.87
สหกรณ์ประปา	5	0.85	4	80.00
สหกรณ์เคหสถานและชุมชน	125	21.30	78	62.40
สหกรณ์สตรี	23	3.92	17	73.91
สหกรณ์บริการอื่น ๆ	145	24.70	107	73.79
รวมทั้งสิ้น	587	100.00	453	77.17
การเปลี่ยนแปลง เพิ่ม (ลด)	(4)	(0.68)	8	1.80

ภาพ ก.แผนที่แสดงการนับปริมาณรถจักรยานยนต์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2547
จำนวนทั้งสิ้น 587 คัน (100.00%)

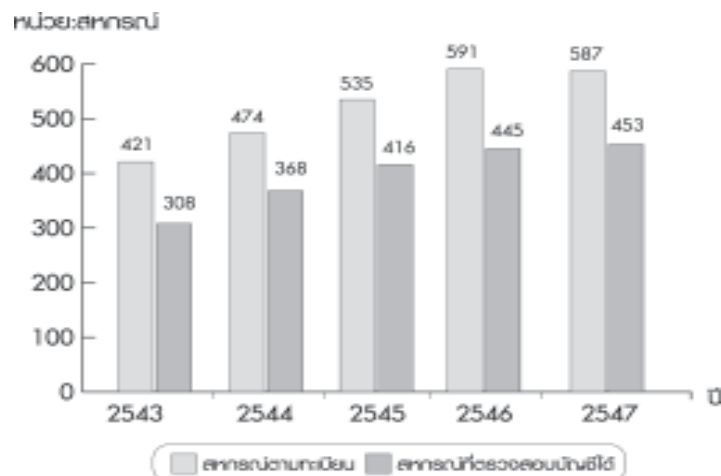

ภาคตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สหกรณ์บริการที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปีและรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 453 สหกรณ์ หรือร้อยละ 77.17 ของสหกรณ์ทั้งสิ้น เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจ ร้อยละ 86.09 ไม่ดำเนินธุรกิจ ร้อยละ 7.51 หยุดดำเนินธุรกิจ ร้อยละ 6.40 สำหรับสหกรณ์บริการที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้จำนวน 134 สหกรณ์ เนื่องจากเป็นสหกรณ์ที่อยู่ระหว่างตรวจสอบบัญชี 80 สหกรณ์ และอยู่ระหว่างชำระบัญชี 41 สหกรณ์ และเลิกสหกรณ์จำนวน 13 สหกรณ์ ทั้งนี้ สหกรณ์ที่รวบรวมได้ส่วนใหญ่เป็นจำนวนสหกรณ์รถยนต์โดยสาร ร้อยละ 93.42 ของสหกรณ์รถยนต์โดยสารตามทะเบียน และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมได้สูงสุด ร้อยละ 27.37 ของจำนวนสหกรณ์บริการที่รวบรวมได้ทั้งสิ้น (ดังแสดงในตารางที่ 2 และภาพ ข)

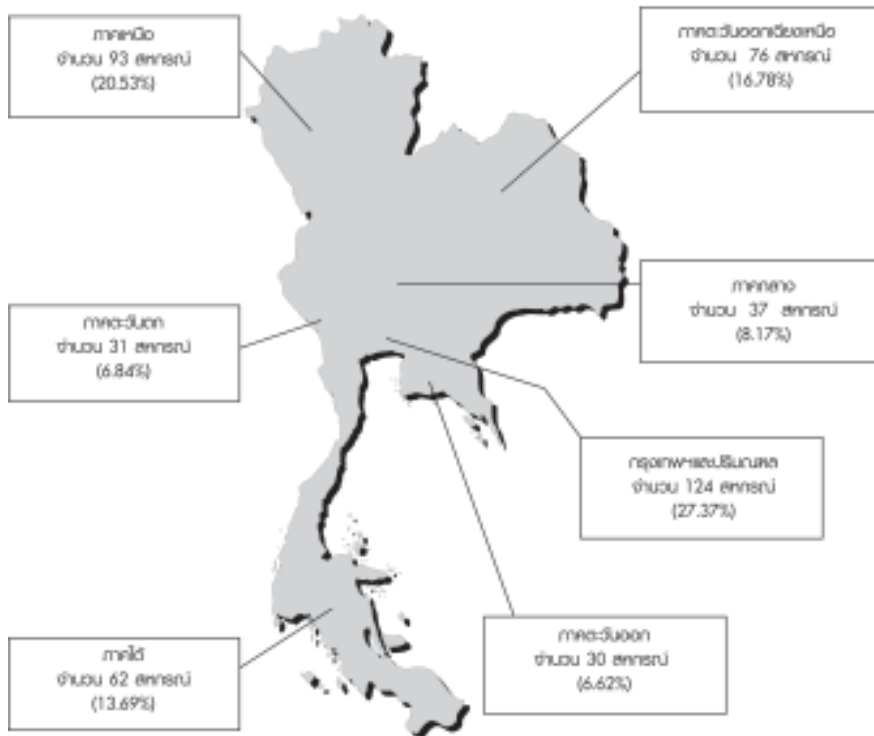
ภาพที่ 1

แสดงจำนวนสหกรณ์ที่ตรวจสอบบัญชีได้เปรียบเทียบกับสหกรณ์ตามทะเบียน ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

ກາງ ວ. ເພນີ່ອາກຣລຸນຮິກສາທາຍີອນ ປະຈຳປີ 2547
ກຮອດອາຍຸຂຶ້ນສູງ ລຸ ດັ່ງ 31 ສິບວາກ 2547
ຈຳນວນທັງໝົດ 453 ອາກຣລຸນ

ກາກຊີວາເພນີ່ອາກຣລຸນສູງກວ່າອາກຣລຸນທັງໝົດ

3.1.2 จำนวนสมาชิก (ภาคผนวกตารางที่ 4, ภาพที่ 2)

สหกรณ์บริการ ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปีจำนวน 453 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิกวันสิ้นปีทั้งสิ้น 233,837 คน ระหว่างปีรับสมาชิกใหม่จำนวน 31,186 คน มีสมาชิกออกจำนวน 9,109 คน สมาชิกวันสิ้นปีเพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 10,080 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.50 เป็นชาย 117,923 คน และเป็นหญิง 115,914 คน

ตารางที่ 2

สมาชิกของสหกรณ์บริการที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

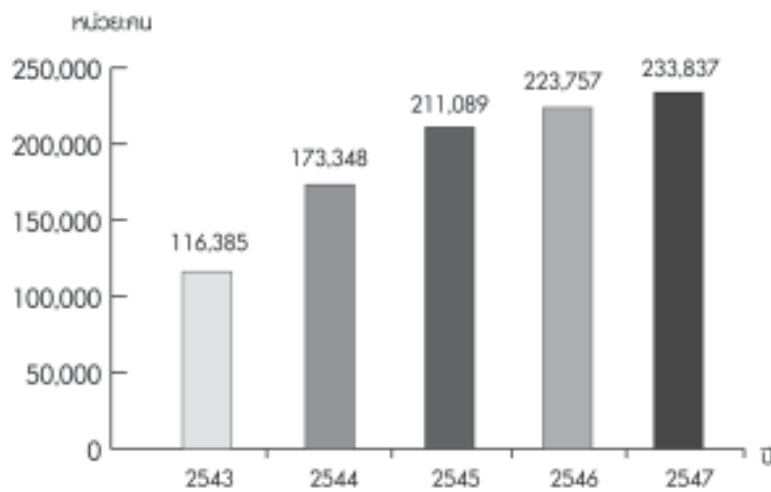
รูปแบบย่อย	สหกรณ์		สมาชิก (คน)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<i>สหกรณ์เดินรถ</i>				
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	142	31.35	26,835	11.48
สหกรณ์แท็กซี่	19	4.19	23,961	10.25
สหกรณ์สามล้อ	7	1.55	7,078	3.03
สหกรณ์สี่ล้อเล็ก	23	5.08	10,668	4.56
สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน	42	9.27	8,176	3.50
<i>สหกรณ์สาธารณูปโภค</i>				
สหกรณ์ไฟฟ้า	14	3.09	4,666	1.99
สหกรณ์ประปา	4	0.88	1,690	0.72
สหกรณ์เคหสถานและชุมชน	78	17.22	24,647	10.54
สหกรณ์สตรี	17	3.75	9,593	4.10
สหกรณ์บริการอื่น ๆ	107	23.62	116,523	49.83
รวม	453	100.00	233,837	100.00

จะเห็นได้ว่าสมาชิกของสหกรณ์บริการส่วนใหญ่ เป็นสมาชิกของสหกรณ์บริการอื่น ๆ ร้อยละ 49.83 รองลงมาเป็นสมาชิกของสหกรณ์รถยนต์โดยสาร ร้อยละ 11.48 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ตามลำดับ ทั้งนี้ จำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์รถยนต์โดยสาร รองลงมาเป็นสหกรณ์บริการอื่น ๆ

ภาพที่ 2

แสดงจำนวนสมาชิก ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

3.1.3 การถือหุ้นของสมาชิก (ภาคผนวก ตารางที่ 5, ภาพที่ 3)
หุ้นถือเป็นทุนของสหกรณ์ที่สามารถนำไปใช้หมุนเวียนในกิจการ การถือหุ้นของสมาชิกยังมีจำนวนมากจะทำให้ทุนของ

สหกรณ์มีมาก ความมั่นคงทางการเงินย่อมดีกว่าการบริหารงานด้วยเงินกู้ยืมที่สูงกว่า เนื่องจากส่งผลต่อต้นทุนที่เกิดจากดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ ซึ่งกระทบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ในรอบปีสมาชิกถือหุ้นเพิ่ม 246.60 ล้านบาท ถอนหุ้นออก 137.34 ล้านบาท สิ้นปีมีหุ้นคงเหลือจำนวน 679.22 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1.14 เท่า

ตารางที่ 3

แสดงค่าหุ้นเฉลี่ยต่อคนของสหกรณ์บริการจำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

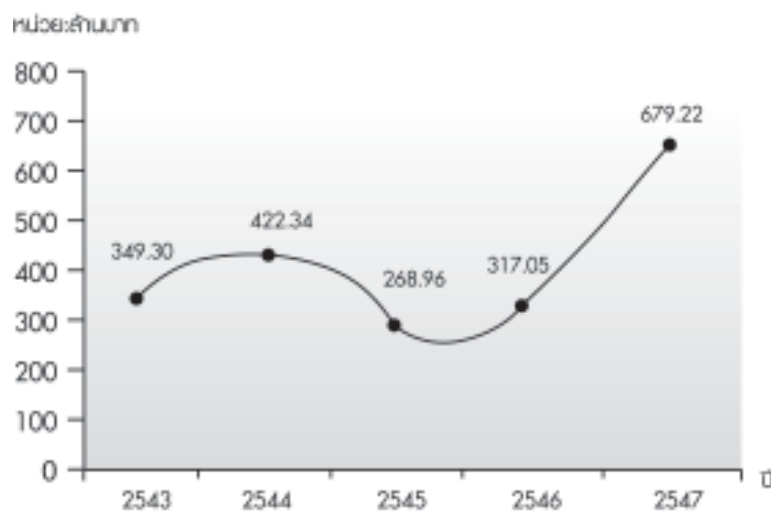
รูปแบบย่อย	สมาชิก(คน)	ค่าหุ้น (ล้านบาท)	ค่าหุ้นเฉลี่ย (บาท)
สหกรณ์เดินรถ			
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	26,835	69.31	2,582.82
สหกรณ์แท็กซี่	23,961	56.25	2,347.56
สหกรณ์สามล้อ	7,078	8.72	1,231.99
สหกรณ์สี่ล้อเล็ก	10,668	9.28	869.89
สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน	8,176	7.88	963.80
สหกรณ์สาธารณูปโภค			
สหกรณ์ไฟฟ้า	4,666	3.05	653.66
สหกรณ์ประปา	1,690	0.72	426.04
สหกรณ์เคหสถานและชุมชน	24,647	112.36	4,558.77
สหกรณ์สตรี	9,593	4.17	434.69
สหกรณ์บริการอื่น ๆ	116,523	407.48	3,496.99
รวมทั้งสิ้น	233,837	679.22	2,904.67
อัตราการขยายผลการเปลี่ยนแปลง เพิ่ม(ลด)	4.50	1.14 เท่า	1.05 เท่า

จากตารางที่ 3 ค่าหุ้นเฉลี่ยต่อคนมีอัตราเพิ่มขึ้นผันแปรตามจำนวนสมาชิกและค่าหุ้นที่เพิ่มขึ้น

ภาพที่ 3

แสดงจำนวนค่าหุ้นของสมาชิก ในรอบ 5 ปี (2543-2547)

3.1.4 ปริมาณธุรกิจแต่ละด้านของสหกรณ์บริการ (ภาคผนวก ตารางที่ 6, ภาพที่ 4)

สหกรณ์บริการที่รวบรวมข้อมูลได้ มีการดำเนินธุรกิจในรอบปีทั้งสิ้นจำนวน 1,963.19 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 579.22 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.85 เฉลี่ยมูลค่าธุรกิจเดือนละ 163.60 ล้านบาท

ตารางที่ 4

ปริมาณธุรกิจแต่ละด้านของสหกรณ์บริการ จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

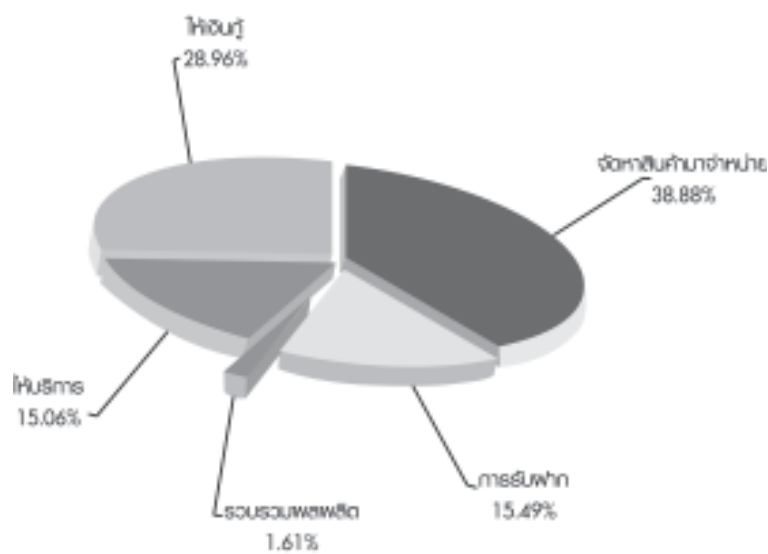
รูปแบบย่อย	รวม (ล้านบาท)	ประเภทของธุรกิจ (ล้านบาท)				
		การ รับฝาก	ให้เงินกู้	จัดหา สินค้ามา จำหน่าย	การ รวบรวม ผลิตผล	ให้บริการ
สหกรณ์เดินรถ						
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	432.31	47.25	150.12	168.65	-	66.29
สหกรณ์แท็กซี่	162.11	2.58	61.20	53.93	-	44.40
สหกรณ์สามล้อ	4.23	0.12	1.73	0.10	-	2.28
สหกรณ์สี่ล้อเล็ก	55.12	2.37	10.90	37.58	-	4.27
สหกรณ์อุตสาหกรรม ในครัวเรือน	50.20	3.82	16.59	26.76	0.50	2.53
สหกรณ์สาธารณูปโภค						
สหกรณ์ไฟฟ้า	3.11	0.04	2.18	0.33	-	0.56
สหกรณ์ประปา	6.63	0.01	0.55	4.80	-	1.27
สหกรณ์เคหสถานและ ชุมชน	473.56	168.44	198.51	43.02	0.02	63.57
สหกรณ์สตรี	27.22	1.52	19.89	5.52	-	0.29
สหกรณ์บริการอื่น ๆ	748.70	77.84	106.84	422.65	31.09	110.28
รวมทั้งสิ้น	1,963.19	303.99	568.51	763.34	31.61	295.74
ร้อยละของปริมาณธุรกิจ	100	15.49	28.96	38.88	1.61	15.06
อัตราร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เพิ่ม (ลด)	41.85	67.52	9.01	61.37	51.61	58.05

จากตารางที่ 4 สหกรณ์บริการในภาพรวมดำเนินธุรกิจรวม 5 ด้าน โดยธุรกิจที่สามารถเอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่สมาชิกได้สูงสุด ได้แก่ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 38.88 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น และสหกรณ์บริการอื่น ๆ มีปริมาณธุรกิจรวมทุกด้านสูงสุดจำนวน 748.70 ล้านบาท

ภาพที่ 4

แสดงร้อยละปริมาณธุรกิจแต่ละด้านในรอบปี 2547

รายละเอียดปริมาณธุรกิจในแต่ละด้าน

1) การรับฝากเงิน (ภาคผนวกตารางที่ 7 - 8)

สหกรณ์บริการมีเงินรับฝากระหว่างปี จำนวน 303.99 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.49 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 67.52 แยกเป็น

1.1) รับฝากเงินจากสมาชิก ในระหว่างปีรับฝากเงินทั้งสิ้น 303.92 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.98 ของเงินรับฝากทั้งสิ้น แยกเป็น รับฝากประเภทประจำ 36.13 ล้านบาท ออมทรัพย์ 267.76 ล้านบาท และออมทรัพย์พิเศษ 0.03 ล้านบาท สิ้นปีมีเงินรับฝากจากสมาชิกคงเหลือ 397.26 ล้านบาท แยกเป็นเงินรับฝากประเภทประจำ 50.77 ล้านบาท ออมทรัพย์ 344.63 ล้านบาท และออมทรัพย์พิเศษ 1.86 ล้านบาท

1.2) รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น ระหว่างปีรับฝาก 0.07 ล้านบาท เป็นเงินรับฝากออมทรัพย์ทั้งจำนวน คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเงินรับฝากทั้งสิ้น สิ้นปีมีเงินรับฝากออมทรัพย์คงเหลือ 1.01 ล้านบาท

ตารางที่ 5

รายละเอียดเงินรับฝากของสหกรณ์บริการ จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

รูปแบบย่อย	ประเภทเงินรับฝาก (ล้านบาท)			รวม (ล้านบาท)	ร้อยละ
	ประจำ	ออม ทรัพย์	ออมทรัพย์ พิเศษ		
สหกรณ์เดินรถ					
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	5.63	41.62	-	47.25	15.55
สหกรณ์แท็กซี่	-	2.58	-	2.58	0.85
สหกรณ์สามล้อ	-	0.12	-	0.12	0.04
สหกรณ์สี่ล้อเล็ก	0.48	1.90	-	2.38	0.78
สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน	0.01	3.81	-	3.82	1.26
สหกรณ์สาธารณูปโภค					
สหกรณ์ไฟฟ้า	-	0.04	-	0.04	0.01
สหกรณ์ประปา	-	0.01	-	0.01	0.003
สหกรณ์เคหสถานและชุมชน	0.10	168.34	-	168.44	55.41
สหกรณ์สตรี	0.00	1.52	-	1.52	0.50
สหกรณ์บริการอื่น ๆ	29.91	47.89	0.03	77.83	25.60
เงินฝากระหว่างปี	36.13	267.83	0.03	303.99	100.00
ร้อยละเงินรับฝากระหว่างปี	11.89	88.10	0.01	100.00	
เงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี	50.77	345.64	1.86	398.27	
ร้อยละเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี	12.75	86.78	0.47	100.00	

เงินรับฝากของสหกรณ์บริการในระหว่างปี ประกอบด้วย เงินรับฝากประจำ เงินรับฝากออมทรัพย์ และเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินฝากออมทรัพย์จำนวน 267.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.10 ของเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น การรับฝากเงินในรอบปีเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 67.52 เงินรับฝากส่วนใหญ่ของสหกรณ์บริการเป็นของสหกรณ์เคหสถาน คิดเป็นร้อยละ 55.41 ของการรับฝากเงินระหว่างปีทั้งสิ้น สิ้นปีสหกรณ์บริการมีเงินรับฝากคงเหลือจำนวน 398.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1.18 เท่า

2) การให้เงินกู้ (ภาคผนวกตารางที่ 9 - 11)

สหกรณ์บริการให้เงินกู้ระหว่างปีจำนวน 568.51 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.96 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.01 การให้เงินกู้มีรายละเอียดดังนี้

2.1) การให้เงินกู้แก่สมาชิก ระหว่างปีให้สมาชิกกู้จำนวน 567.95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.90 ของเงินให้กู้ระหว่างปีทั้งสิ้น แยกเป็น เงินให้กู้ระยะสั้น 399.69 ล้านบาท ระยะปานกลาง 100.92 ล้านบาท และระยะยาว 67.34 ล้านบาท ได้รับชำระคืน 418.88 ล้านบาท คงเหลือลูกหนี้เงินกู้สิ้นปีจำนวน 693.89 ล้านบาท แยกเป็น เงินให้กู้ระยะสั้น 427.25 ล้านบาท ระยะปานกลาง 148.76 ล้านบาท และระยะยาว 117.88 ล้านบาท ลูกหนี้เงินให้กู้คงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.74 ได้เผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้จำนวน

9.31 ล้านบาท และมีดอกเบี้ยค้างรับ จำนวน 19.19 ล้านบาท ในรอบปีสามารถเรียกเก็บหนี้ให้ชำระได้ตามกำหนดจำนวน 390.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60.80 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ คงเป็นหนี้ชำระไม่ได้ตามกำหนดร้อยละ 39.20 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ

2.2) การให้สหกรณ์อื่นกู้ ระหว่างปีให้สหกรณ์อื่นกู้ จำนวน 0.56 ล้านบาท เป็นหนี้ระยะสั้นทั้งจำนวน คิดเป็นร้อยละ 0.10 ของเงินให้กู้ระหว่างปีทั้งสิ้น ระหว่างปีได้รับชำระคืนจำนวน 0.57 ล้านบาท คงเหลือลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นจำนวน 0.27 ล้านบาท สิ้นปีไม่ได้เพื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ และมีดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี 0.02 ล้านบาท ในรอบปีสามารถเรียกเก็บหนี้ให้ชำระได้ตามกำหนดจำนวน 0.57 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.03 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ คงเป็นหนี้ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนดร้อยละ 25.97

2.3) ทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้ เงินให้กู้ในระหว่างปีจำนวน 568.51 ล้านบาท ส่วนใหญ่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในด้านซื้อ สร้างปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง จำนวน 177.43 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.21 รองลงมาเป็นทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้ด้านอื่น ๆ จำนวน 135.72 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.87 ของเงินให้กู้ในระหว่างปีทั้งสิ้นตามลำดับ

ตารางที่ 6

รายละเอียดการใช้จ่ายของสหกรณ์บริการจำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

รูปแบบย่อย	เงินให้กู้ระหว่างปี (ล้านบาท)				ลูกหนี้คงเหลือสิ้นปี (ล้านบาท)			
	ระยะ สั้น	ระยะ ปานกลาง	ระยะ ยาว	รวม	ระยะ สั้น	ระยะ ปานกลาง	ระยะ ยาว	รวม
สหกรณ์เดินรถ								
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	87.09	33.49	29.54	150.12	26.41	74.90	39.40	30.15
สหกรณ์แท็กซี่	14.47	44.80	1.93	61.20	10.76	16.35	47.28	1.76
สหกรณ์สามล้อ	1.73	-	-	1.73	0.30	1.57	-	-
สหกรณ์ล้อเล็ก	10.67	-	0.23	10.90	1.92	12.36	0.05	1.03
สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน	16.08	0.51	-	16.59	2.92	14.23	0.87	-
สหกรณ์สาธารณูปโภค								
สหกรณ์ไฟฟ้า	1.56	0.62	-	2.18	0.38	1.81	0.61	-
สหกรณ์ประปา	0.32	0.23	-	0.55	0.10	0.05	0.63	-
สหกรณ์สตรี	19.89	-	-	19.89	3.50	13.73	-	-
สหกรณ์สหสถานสหกรณ์บริการ อื่น ๆ	179.93	12.35	6.23	198.51	34.92	239.82	42.47	54.42
รวม	400.25	100.92	67.34	568.51	100.00	427.52	148.76	117.88
ร้อยละ	70.40	17.75	11.85	100.00	61.59	21.43	16.98	100.00

จากตารางที่ 6 การให้เงินกู้ของสหกรณ์บริการในระหว่างปี ส่วนใหญ่เป็นการให้เงินกู้ระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 70.40 โดยสหกรณ์บริการอื่น ๆ สามารถให้เงินกู้แก่สมาชิกได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.92 ของปริมาณธุรกิจการให้เงินกู้รวมทั้งสิ้น

ณ วันสิ้นปี มีลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ 694.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.78 และส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 61.59 ระยะเวลาที่สามารถเรียกชำระหนี้คืนได้จำนวน 419.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.67 ของลูกหนี้ทั้งสิ้น ในรอบปีได้เพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นปีจำนวน 9.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.34 ของลูกหนี้เงินกู้คงเหลือสิ้นปี และมีดอกเบียเงินให้กู้ค้างรับจำนวน 19.21 ล้านบาท ซึ่งได้เพื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้จำนวน 6.50 คิดเป็นร้อยละ 33.84 ของดอกเบียเงินให้กู้ค้างรับสิ้นปี ลูกหนี้เงินให้กู้คงเหลือส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์เคหสถาน คิดเป็นร้อยละ 48.50 ของยอดลูกหนี้เงินให้กู้คงเหลือสิ้นปี

3) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ภาคผนวกตารางที่ 12)

ในรอบปีสหกรณ์บริการได้จัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำนวน 763.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.88 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 61.37 การจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์เป็นทั้งเงินสดและการให้สินเชื่อสิ้นปีสหกรณ์มีลูกหนี้การค้ารวมลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ จำนวน 299.88 ล้านบาท ซึ่งได้เพื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้จำนวน 14.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.80 ของลูกหนี้การค้า รวมลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อคงเหลือสิ้นปี

ตารางที่ 7

ประเภทสินค้าที่จัดหาจำหน่ายจำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

ประเภทสินค้า	ประเภทของ				
	รถยนต์ โดยสาร	แท็กซี่	สามล้อ	สี่ล้อเล็ก	
สินค้าผลิตเอง	-	-	-	-	3,850
สินค้าทั่วไป	166.61	16.76	0.09	37.38	25.98
สินค้าฝากขาย	-	-	-	-	0.78
สินค้าผ่านบัญชี	0.10	-	-	-	-
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	1.95	37.17	-	0.20	-
รวม	168.66	53.93	0.09	37.58	26.76
ร้อยละ	22.10	7.06	0.01	4.92	3.51

การจัดการสินค้ามาจำหน่ายรวมทั้งสิ้น 763.34 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจของสหกรณ์บริการอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 55.37 โดยจัดหาสินค้าประเภทสินค้าทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ ธุรกิจการจัดการสินค้ามาจำหน่ายในรอบปีมีต้นทุนขายทั้งสิ้น 684.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 89.62 ของสินค้าที่จำหน่ายได้ทั้งสิ้น ส่งผลให้มีกำไรขั้นต้นเฉพาะธุรกิจจำนวน 79.24 ล้านบาท

		สหกรณ์ (ล้านบาท)						รวมทั้งสิ้น
		อุตสาหกรรมใน ครัวเรือน	ไฟฟ้า	ประปา	เคหสถาน และชุมชน	สตรี	บริการ อื่นๆ	
-	-	3,850	-	0.17	-	0.03	20.79	20.99
		บาท						
0.09	37.38	25.98	0.33	4.63	26.07	5.49	332.57	615.91
-	-	0.78	-	-	-	-	3.21	3.99
-	-	-	-	-	-	-	-	0.10
-	0.20	-	-	-	16.95	-	66.08	122.35
0.09	37.58	26.76	0.33	4.80	43.02	5.52	422.65	763.34
0.01	4.92	3.51	0.04	0.63	5.64	0.72	55.37	100

4) การรวบรวมผลิตผล (ภาคผนวกตารางที่ 13)

ในระหว่างปีสหกรณ์บริการในภาพรวมได้ดำเนินการธุรกิจรวบรวมผลิตผลทั้งสิ้น 31.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.61 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น โดยรวบรวมข้าวเปลือกเจ้ามูลค่าทั้งสิ้น 31.11 ล้านบาท และอื่น ๆ มูลค่า 0.50 ล้านบาท

5) การให้บริการ (ภาคผนวกตารางที่ 14)

ระหว่างปีสหกรณ์บริการให้บริการแก่สมาชิกจำนวน 295.74 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.06 ของปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 58.05

ตารางที่ 8

รายละเอียดการให้บริการแก่สมาชิกของสหกรณ์บริการ จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

ประเภทสินค้า	ประเภทของ					
	รถยนต์ โดยสาร	แท็กซี่	สามล้อ	สี่ล้อเล็ก		
ค่าบริการจัดเส้นทางเดินรถ	45.60	0.48	0.17	2.40	-	
ค่าธรรมเนียมเปลี่ยนสัญญา	1.07	0.62	0.03	0.47	0.44	
ค่าเช่า	0.59	5.45	0.17	0.06	0.01	
ค่าบำรุงสหกรณ์	8.67	18.26	1.69	1.05	0.03	
ค่ากระแสไฟฟ้า	0.02	0.72	-	0.05	-	0.2
ค่าบริการขายไม้	-	-	-	-	1.07	
ค่าประปา-น้ำบาดาล	-	-	-	-	-	
ค่าบริการอื่น ๆ	10.34	18.88	0.22	0.24	0.99	0.3
รวม	66.29	44.41	2.28	4.27	2.54	0.5
(ร้อยละ)	22.41	15.02	0.77	1.44	0.86	0.1

		สหกรณ์ (ล้านบาท)						รวมทั้งสิ้น
		อุตสาหกรรมในครัวเรือน	ไฟฟ้า	ประปา	เคหสถานและชุมชน	สตรี	บริการอื่นๆ	
0.17	2.40	-	-	-	0.83	-	3.03	52.51
0.03	0.47	0.44	-	-	4.94	-	-	7.57
0.17	0.06	0.01	-	-	6.94	-	4.46	17.68
1.69	1.05	0.03	-	-	1.41	-	-	31.11
-	0.05	-	0.24	-	0.07	-	-	1.10
-	-	1.07	-	-	-	-	-	1.07
-	-	-	-	0.30	2.56	-	-	2.86
0.22	0.24	0.99	0.31	0.97	46.81	0.29	102.79	181.84
2.28	4.27	2.54	0.55	1.27	63.56	0.29	110.28	295.74
0.77	1.44	0.86	0.19	0.43	21.49	0.10	37.29	100.00

จากตารางที่ 8 รายละเอียดการให้บริการของสหกรณ์บริการ ส่วนใหญ่เป็นการให้บริการด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากรายการดังกล่าวข้างต้น ที่มีจำนวน 181.84 ล้านบาท และสหกรณ์บริการอื่น ๆ สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้มากที่สุดในรอบปี คิดเป็นร้อยละ 37.29

3.2 ผลการดำเนินงาน (ภาคผนวกตารางที่ 15-17, ภาพที่ 5)

สหกรณ์บริการที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 453 สหกรณ์ ปรากฏผลการดำเนินงานดังนี้

- กำไรสุทธิประจำปี จำนวน 298 สหกรณ์ เป็นจำนวนเงิน 103.15 ล้านบาท
- ขาดทุนสุทธิประจำปี จำนวน 119 สหกรณ์ เป็นจำนวนเงิน 63.12 ล้านบาท
- ไม่ดำเนินงาน จำนวน 36 สหกรณ์

ตารางที่ 9

**จำนวนสหกรณ์จำแนกตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ
จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547**

รูปแบบย่อย	ผลการดำเนินงาน						
	กำไร(ขาดทุน) สุทธิ ประจำปี		กำไรสุทธิ		ขาดทุนสุทธิ		ไม่ ดำเนินงาน
	จำนวน รวม (สหกรณ์)	(ล้านบาท)	จำนวน รวม (สหกรณ์)	(ล้านบาท)	จำนวน รวม (สหกรณ์)	(ล้านบาท)	จำนวน (สหกรณ์)
สหกรณ์เดินรถ							
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	142	11.29	115	18.58	26	(7.29)	1
สหกรณ์แท็กซี่	19	18.13	14	18.74	4	(0.61)	1
สหกรณ์สามล้อ	7	0.24	4	0.35	3	(0.11)	-
สหกรณ์สี่ล้อเล็ก	23	1.64	17	2.14	6	(0.50)	-
สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน	42	0.51	21	1.85	16	(1.34)	5
สหกรณ์สาธารณูปโภค							
สหกรณ์ไฟฟ้า	14	0.02	9	0.16	5	(0.14)	-
สหกรณ์ประปา	4	0.26	3	0.28	1	(0.02)	-
สหกรณ์เคหสถานและชุมชน	78	32.60	47	37.34	20	(4.74)	11
สหกรณ์สตรี	17	0.48	12	0.63	5	(0.15)	-
สหกรณ์บริการอื่น ๆ	107	(25.14)	56	23.08	33	(48.22)	18
รวมทั้งสิ้น	453	40.03	298	103.15	119	(63.12)	36

จากตารางที่ 9 สหกรณ์บริการในภาพรวมปี 2547 มีผลการดำเนินงานประสบผลกำไรสุทธิประจำปี 40.03 ล้านบาท ปีก่อนในภาพรวมขาดทุนสุทธิ 0.29 ล้านบาท ในจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมได้ 453 สหกรณ์ เป็นสหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิ 298 สหกรณ์ เป็นเงิน 103.15 ล้านบาท มีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 119 สหกรณ์ เป็นเงิน 63.12 ล้านบาท และไม่ดำเนินงานจำนวน 36 สหกรณ์ โดยสหกรณ์เคหสถานและชุมชนมีผลกำไรสุทธิประจำปีในภาพรวมสูงสุดเป็นเงิน 32.60 ล้านบาท ขณะที่สหกรณ์บริการอื่น ๆ มีผลขาดทุนสุทธิในภาพรวมเป็นเงิน 25.14 ล้านบาท

ตารางที่ 10

เปรียบเทียบผลการดำเนินงานสหกรณ์บริการระหว่างปี 2546-2547

รายการ	2547		2546		อัตรา ร้อยละ การ เปลี่ยนแปลง เพิ่ม (ลด)
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
รายได้ธุรกิจหลัก	1,168.72	100	749.55	100	55.92
ธุรกิจสินเชื่อ	70.52	6.03	63.71	8.50	10.69
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	763.34	65.31	473.03	63.11	61.37
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	39.12	3.35	25.69	3.43	52.28
ธุรกิจให้บริการ	295.74	25.31	187.12	24.96	58.05
ต้นทุนธุรกิจหลัก	746.06	63.84	482.72	64.40	54.55
ธุรกิจสินเชื่อ	1.49	0.13	2.93	0.39	(49.15)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	684.10	58.53	435.10	58.05	57.23
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	36.64	3.14	24.04	3.21	52.41
ธุรกิจให้บริการ	23.83	2.04	20.65	2.75	15.40
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	422.66	36.16	266.83	35.60	58.40

รายการ	2547		2546		อัตรา ร้อยละ การ เปลี่ยนแปลง เพิ่ม (ลด)
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
หัก กำไรจากการขายผ่อนชำระ/ เช่าซื้อปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน	9.65	0.83	2.24	0.30	3.31 เท่า
บวก กำไรจากการขายผ่อนชำระ/ เช่าซื้อปีก่อนที่ได้รับเงินในปีปัจจุบัน	8.85	0.76	4.81	0.64	83.99
รวมกำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	421.86	36.09	269.40	35.94	56.59
บวก ดอกผลจากการขายผ่อนชำระ/ เช่าซื้อที่ได้รับเงินในปีปัจจุบัน	0.17	0.02	-	-	100.00
บวก รายได้อื่น	67.46	5.77	54.21	7.23	24.44
หัก ค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหาร	416.70	35.65	296.29	39.53	40.64
กำไร (ขาดทุน) ในการดำเนินงาน	72.79	6.23	27.32	3.64	1.66 เท่า
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	27.43	2.35	22.32	2.97	22.89
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน ก่อนรายการพิเศษ	45.36	3.88	5.00	0.67	8.07 เท่า
บวก รายการพิเศษเพิ่ม	1.79	0.15	0.40	0.05	3.48 เท่า
หัก รายการพิเศษลด	7.12	0.60	5.69	0.76	25.13
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	40.03	3.43	(0.29)	(0.04)	139.03 เท่า

จากตารางที่ 10 ผลการดำเนินงานในช่วง 2 ปีของสหกรณ์บริการในภาพรวมแตกต่างกัน โดยในปี 2546 มีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 0.29 ล้านบาท แต่ในปี 2547 ประสบผลกำไรสุทธิจำนวน 40.03 ล้านบาท เนื่องจากอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้สูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่าย สำหรับปี 2547 สหกรณ์บริการที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสูงสุดได้แก่ สหกรณ์สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขาดทุนสุทธิจำนวน 38.28 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายสูงกว่าปริมาณธุรกิจที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับ ต้องประสบกับผลขาดทุนจากการดำเนินงานโครงการช่วยเหลือเกษตรกรรวบรวมผลิตผลเงาะโรงเรียนเพื่อขายและแปรรูปมีต้นทุนการผลิตสูง และสหกรณ์บริการที่มีผลการดำเนินงานกำไรสุทธิสูงสุด ได้แก่ สหกรณ์เคหสถานราชนาวิ จำกัด กรุงเทพมหานคร กำไรสุทธิจำนวน 11.35 ล้านบาท

รายละเอียดผลการดำเนินงาน มีดังนี้

3.2.1 รายได้

การดำเนินงานของสหกรณ์บริการมีรายได้ทั้งสิ้น 1,246.99 ล้านบาท ประกอบด้วย ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ 70.52 ล้านบาท จัดหาสินค้ามาจำหน่าย 763.34 ล้านบาท รวบรวมผลิตผล 39.12 ล้านบาท การให้บริการ 295.74 ล้านบาท กำไรจากการขายสินค้า

ผ่านชำระ/เช่าซื้อปีก่อน ที่รับเงินในปีปัจจุบัน 8.85 ล้านบาท ดอกผลจากการขายผ่านชำระ/เช่าซื้อที่ได้รับเงินในปีปัจจุบัน 0.17 ล้านบาท รายได้อื่นและรายการพิเศษเพิ่มเติมรวม 69.25 ล้านบาท

รายได้ทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากปี 2546 จำนวน 438.02 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.15

3.2.2 ค่าใช้จ่าย

การดำเนินงานของสหกรณ์บริการในรอบปีมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 1,206.96 ล้านบาท ประกอบด้วย ต้นทุนที่เป็นดอกเบี้ยจ่าย 1.49 ล้านบาท ต้นทุนขายจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 684.10 ล้านบาท ต้นทุนจากการรวบรวมผลผลิตผล 36.64 ล้านบาท ธุรกิจให้บริการ 23.83 ล้านบาท กำไรจากการขายสินค้าผ่านชำระ/เช่าซื้อปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน 9.65 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ 416.70 ล้านบาท ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก เงินกู้ยืมและอื่น ๆ 27.43 ล้านบาท และรายการพิเศษลด 7.12 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 96.79 ของรายได้ทั้งสิ้น และเพิ่มขึ้นจากปี 2546 จำนวน 397.70 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 49.14

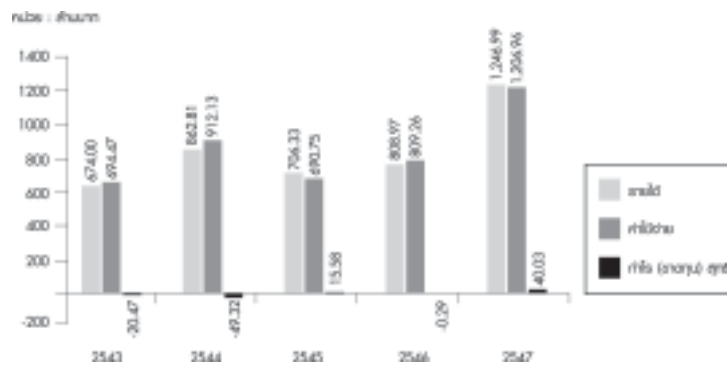
3.2.3 กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี

การดำเนินงานของสหกรณ์บริการประสบผลกำไรสุทธิประจำปีจำนวน 40.03 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.21 ของรายได้ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 3.43 ของรายได้ธุรกิจหลัก เฉลี่ยกำไรต่อสมาชิก 171 บาท ต่อคน

ปี 2546 มีผลขาดทุนสุทธิประจำปีจำนวน 0.29 ล้านบาท

ภาพที่ 5

แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี (2543-2547)

3.3 ฐานะการเงิน (ภาคผนวก ตารางที่ 18)

สหกรณ์บริการที่ได้รับการตรวจสอบบัญชี มีฐานะการเงิน ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547 ดังนี้

3.3.1 สินทรัพย์

สหกรณ์บริการมีสินทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 2,458.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 จำนวน 386.67 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.66

ตารางที่ 11

แสดงประกอบของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องของสหกรณ์บริการ จำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

รูปแบบย่อย	รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น		สินทรัพย์ หมุนเวียน	เงินลงทุน ระยะยาว	ลูกหนี้ ระยะยาว	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์/ สินทรัพย์ ไม่มี ตัวตน	สินทรัพย์ อื่น
	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ					
สหกรณ์เดินรถ	363.93	14.80	219.11	6.11	46.47	78.48	13.76
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	219.08	8.91	121.34	1.30	59.45	33.88	3.11
สหกรณ์แท็กซี่	96.44	3.92	16.58	4.20	0.28	75.28	0.10
สหกรณ์สามล้อ	33.25	1.35	22.45	0.18	1.87	8.21	0.54
สหกรณ์สี่ล้อเล็ก	35.31	1.44	32.16	0.17	0.33	1.82	0.83
สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน							
สหกรณ์สาธารณูปโภค	6.93	0.28	6.38	1320 บาท	0.41	0.07	0.07
สหกรณ์ไฟฟ้า	3.68	0.15	2.53	0.19	0.27	0.64	0.05
สหกรณ์ประปา	1,001.42	40.73	488.25	74.31	338.82	88.62	11.42
สหกรณ์เคหสถานและชุมชน	33.07	1.35	27.21	0.03	0.54	4.99	0.30
สหกรณ์สตรี	665.55	27.07	359.41	18.36	82.37	193.61	11.80
สหกรณ์บริการอื่น ๆ							
รวมทั้งสิ้น	2,458.66	100.00	1,295.42	104.85	530.81	485.60	41.98
อัตราร้อยละของสินทรัพย์ทั้งสิ้น	100		52.69	4.26	21.59	19.75	1.71
อัตราร้อยละการเปลี่ยนแปลง เพิ่ม (ลด)	18.66		(22.54)	40.04	-	73.81	(7.25)

จากตารางที่ 11 สินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์เคหสถาน คิดเป็นร้อยละ 40.73 ของสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น และสินทรัพย์ทั้งสิ้นส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน คิดเป็นร้อยละ 52.69 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น และสินทรัพย์ทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 18.66

1) สินทรัพย์หมุนเวียน สหกรณ์บริการมีสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้นจำนวน 1,295.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.69 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 22.54 ทั้งนี้ เนื่องจากการแยกรายการลูกหนี้ระยะยาวออกจากลูกหนี้ทั้งสิ้น สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ของสหกรณ์จำนวน 560.43 ล้านบาท และมีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 50.10 ล้านบาท ลูกหนี้สุทธิตั้งหนี้จำนวน 510.33 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.39 ของสินทรัพย์หมุนเวียน หรือร้อยละ 20.76 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น และส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินให้กู้

2) เงินลงทุนระยะยาว ได้แก่ หลักทรัพย์/ตราสาร/หุ้น จำนวนรวมทั้งสิ้น 104.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.26 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 40.04

3) ลูกหนี้ระยะยาว จำนวนทั้งสิ้น 530.81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.59 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เป็นรายการที่เริ่มแยกออกจากลูกหนี้ทั้งสิ้น

เป็นปีแรก จึงไม่แสดงรายการเพิ่ม/(ลด) ลูกหนี้ดังกล่าวเป็นต้นเงิน 532.58 ล้านบาท ซึ่งได้เผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ 1.77 ล้านบาท ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินให้กู้

4) **ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ/สินทรัพย์ไม่มีตัวตน** สหกรณ์บริการมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิรวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ทั้งสิ้นจำนวน 485.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.75 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 73.81 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ดินจำนวน 237.95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 49.00 ของสินทรัพย์ดังกล่าว หรือร้อยละ 9.68 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

5) **สินทรัพย์อื่น** สหกรณ์บริการมีสินทรัพย์อื่นทั้งสิ้นจำนวน 41.98 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.71 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 7.25 สินทรัพย์อื่นส่วนใหญ่เป็นเงินประกันและอื่น ๆ จำนวน 22.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 53.84 ของสินทรัพย์อื่น หรือร้อยละ 0.92 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

3.3.2 หนี้สิน

สหกรณ์บริการมีหนี้สินทั้งสิ้นจำนวน 1,504.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.19 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 2.27

ตารางที่ 12

ส่วนประกอบของหนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์บริการจำแนกตามรูปแบบย่อย ปี 2547

รูปแบบย่อยของสหกรณ์	รวมหนี้สินทั้งสิ้น		หนี้สิน หมุนเวียน (ล้านบาท)	หนี้สิน ระยะยาว (ล้านบาท)	หนี้สินอื่น (ล้านบาท)
	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ			
สหกรณ์เดินรถ					
สหกรณ์รถยนต์โดยสาร	197.33	13.12	144.69	15.06	37.58
สหกรณ์แท็กซี่	89.47	5.95	60.76	5.50	23.21
สหกรณ์สามล้อ	78.61	5.22	2.49	-	76.12
สหกรณ์สี่ล้อเล็ก	24.92	1.66	19.76	1.14	4.02
สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน	20.65	1.37	16.93	0.15	3.57
สหกรณ์สาธารณูปโภค					
สหกรณ์ไฟฟ้า	2.00	0.13	0.49	-	1.51
สหกรณ์ประปา	0.99	0.06	0.64	-	0.35
สหกรณ์เคหสถานและชุมชน	652.13	43.35	261.65	205.45	185.03
สหกรณ์สตรี	25.17	1.67	10.68	2.98	11.51
สหกรณ์บริการอื่น ๆ	413.21	27.47	358.50	24.68	30.03
รวมทั้งสิ้น	1,504.4	100.00	876.59	254.96	372.93
อัตราร้อยละของหนี้สินทั้งสิ้น	100.00		58.26	16.95	24.79
อัตราร้อยละการเปลี่ยนแปลง เพิ่ม (ลด)	2.27		13.00	(30.86)	14.19

จากตารางที่ 12 หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์บริการส่วนใหญ่เป็นของ สหกรณ์เคหสถาน จำนวน 652.13 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.35 ของ หนี้สินทั้งสิ้น และส่วนประกอบของหนี้สินเป็นหนี้สินหมุนเวียนเป็นส่วน ใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 58.26

1) **หนี้สินหมุนเวียน** สหกรณ์บริการมีหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวน 876.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.26 ของหนี้สินทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจาก ปี 2546 ร้อยละ 13.00 หนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเงิน รับฝากจำนวน 398.27 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 45.43 ของหนี้สินหมุนเวียน ทั้งสิ้น หรือร้อยละ 16.20 ของทุนดำเนินงาน

2) **หนี้สินระยะยาว** สหกรณ์บริการมีหนี้สินระยะยาวจำนวน 254.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.95 ของหนี้สินทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 30.86 หนี้สินระยะยาวของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ระยะยาว 240.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94.20 ของหนี้สินระยะยาวทั้งสิ้น หรือ ร้อยละ 9.77 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

3) **หนี้สินอื่น** สหกรณ์บริการมีหนี้สินอื่นจำนวน 372.93 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.79 ของหนี้สินทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 14.19 หนี้สินอื่นส่วนใหญ่เป็นรายการหนี้สินอื่น ๆ จำนวน 282.07 คิดเป็นร้อยละ 75.64 ของหนี้สินอื่น หรือร้อยละ 11.47 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

3.3.3 ทุนของสหกรณ์

สหกรณ์บริการมีทุนของสหกรณ์จำนวน 954.18 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 38.81 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 58.80

ตารางที่ 13

ส่วนประกอบของทุนสหกรณ์บริการปี 2547

ทุนของสหกรณ์	รวม		สหกรณ์เดินรถ			
	ล้านบาท	ร้อยละ	รถยนต์ โดยสาร	แท็กซี่	สามล้อ	
ทุนเรือนหุ้น	679.22	71.18	69.31	56.24	8.72	9.28
ทุนสำรอง	259.41	27.19	70.08	30.56	6.65	4.58
ทุนสะสมตามข้อบังคับฯ	164.44	17.23	40.08	24.75	2.23	1.66
กำไร (ขาดทุน) จากเงิน ลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	0.06	0.01	0.06	-	-	-
กำไรสุทธิรอการจัดสรร	2.89	0.30	1.83	-	-	-
กำไร (ขาดทุน)	40.03	4.20	11.29	18.13	0.24	1.64
สุทธิประจำปี						
ขาดทุนสะสม	(191.87)	(20.11)	(26.06)	(0.07)	-	(8.84)
รวม	954.18	100.00	166.59	129.61	17.84	8.32
ร้อยละของทุนสหกรณ์	100.00		17.46	13.58	1.87	0.87

จากส่วนประกอบของทุนสหกรณ์ทั้งสิ้น ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่
เป็นทุนเรือนหุ้น จำนวนทั้งสิ้น 679.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 71.18
ของทุนสหกรณ์ทั้งสิ้น และทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์
เคหสถานจำนวน 349.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.61 ของทุน
สหกรณ์ทั้งสิ้น

ประเภทเดินรถ		ล้อเล็ก	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	สาธารณูปโภค		เคหสถานและชุมชน	สตรี	บริการอื่น ๆ
				ไฟฟ้า	ประปา			
56.24	8.72	9.28	7.88	3.06	0.72	112.36	4.17	407.48
30.56	6.65	4.58	5.37	0.94	1.37	120.30	3.33	16.23
24.75	2.23	1.66	1.06	0.92	0.44	88.21	0.23	4.86
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	0.04	0.01	-	0.57	-	0.44
18.13	0.24	1.64	0.51	0.02	0.26	32.60	0.48	(25.14)
(0.07)	-	(8.84)	(0.20)	(0.01)	(0.10)	(4.75)	(0.31)	(151.53)
129.61	17.84	8.32	14.66	4.94	2.69	349.29	7.90	252.34
13.58	1.87	0.87	1.54	0.52	0.28	36.61	0.83	26.44

3.4 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของเงินทุน (ภาคผนวกตารางที่ 19, ภาพที่ 6)

สหกรณ์บริการที่ได้รับการตรวจสอบบัญชี มีเงินทุนหรือทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวน 2,458.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 18.66 มีแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ดังนี้

ตารางที่ 14

แหล่งที่มาและทางใช้ไปของเงินทุน ณ วันสิ้นปีของสหกรณ์บริการ ปี 2547

รายการ	รวม		สหกรณ์เดินรถ			
	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ	รถยนต์ โดยสาร	แท็กซี่	สามล้อ	
แหล่งที่มาของเงินทุน	2,458.66	100.00	363.93	219.08	96.44	33.25
เงินทุนภายใน	1,352.45	55.01	228.92	130.93	17.98	11.94
เงินรับฝาก	398.27	16.20	62.33	1.32	0.14	3.62
ทุนของสหกรณ์	954.18	38.81	166.59	129.61	17.84	8.32
เงินทุนภายนอก	1,106.21	44.99	135.01	88.15	78.46	21.31
เครดิตระยะสั้น	285.69	11.62	55.34	18.56	0.57	10.14
เครดิตระยะยาว	240.16	9.77	14.46	5.50	-	1.14
หนี้สินอื่น ๆ	580.36	23.60	65.21	64.09	77.89	10.03
ทางใช้ไปของเงินทุน	2,458.66	100.00	363.93	219.08	96.44	33.25
เงินสดและเงินฝาก	500.29	20.35	78.99	47.19	13.77	6.45
ลูกหนี้สุทธิ	1,041.14	42.35	164.37	115.55	1.75	16.01
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/						
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	485.60	19.75	78.48	33.88	75.28	8.21
เงินลงทุน	104.86	4.26	6.12	1.30	4.20	0.18
สินค้าคงเหลือ	105.05	4.27	10.32	5.37	0.02	0.65
สินทรัพย์อื่น ๆ	221.72	9.02	25.65	15.79	1.42	1.75

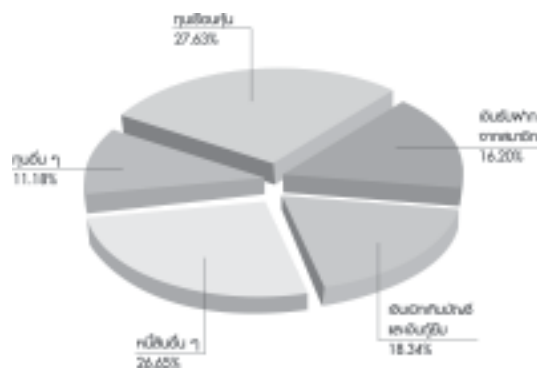
สหกรณ์เดินรถ		สหกรณ์ อุตสาหกรรมใน ครัวเรือน	สหกรณ์สาธารณูปโภค		เคหสถาน และชุมชน	สตรี	บริการ อื่น ๆ	
	สี่ล้อเล็ก		ไฟฟ้า	ประปา				
219.08	96.44	33.25	35.31	6.93	3.68	1,001.42	33.07	665.55
130.93	17.98	11.94	19.76	5.12	2.70	511.61	10.42	413.07
1.32	0.14	3.62	5.10	0.19	0.01	162.32	2.52	160.72
129.61	17.84	8.32	14.66	4.93	2.69	349.29	7.90	252.35
88.15	78.46	21.31	15.55	1.81	0.98	489.81	22.65	252.48
18.56	0.57	10.14	10.76	0.14	0.56	62.18	7.58	119.86
5.50	-	1.14	0.15	-	-	194.25	-	24.66
64.09	77.89	10.03	4.64	1.67	0.42	233.38	15.07	107.96
219.08	96.44	33.25	35.31	6.93	3.68	1,001.42	33.07	665.55
47.19	13.77	6.45	10.02	4.18	1.34	199.23	10.22	128.90
115.55	1.75	16.01	18.24	2.38	1.14	484.25	15.55	221.90
33.88	75.28	8.21	1.81	0.07	0.64	88.62	5.00	193.61
1.30	4.20	0.18	0.17	1,320 บาท	0.19	74.31	0.03	18.36
5.37	0.02	0.65	2.96	0.01	0.12	29.07	0.74	55.79
15.79	1.42	1.75	2.11	0.29	0.25	125.94	1.53	46.99

จากตารางที่ 14 แหล่งที่มาของเงินทุนหรือทุนดำเนินงาน ประกอบด้วย แหล่งเงินทุนภายในและแหล่งเงินทุนภายนอก คิดเป็นร้อยละ 55.01 และร้อยละ 44.99 ตามลำดับ ซึ่งแหล่งเงินทุนภายในส่วนใหญ่ได้จากทุนของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 38.81 ของทุนดำเนินงาน โดยเป็นทุนเรือนหุ้นเป็นส่วนใหญ่ ส่วนแหล่งเงินทุนภายนอกส่วนใหญ่ได้จากเจ้าหนี้อื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ เงินสะสม/สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่และหนี้สินอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 23.60 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น และทุนดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์เคหสถานที่มีจำนวน 1,001.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40.73 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ทุนดำเนินงานดังกล่าว สหกรณ์ได้นำไปลงทุนหรือมีแหล่งใช้ไปของเงินทุนส่วนใหญ่ ได้นำไปลงทุนอยู่ในลูกหนี้สุทธิ คิดเป็นร้อยละ 42.35 รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากคิดเป็นร้อยละ 20.35 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

ภาพที่ 6

แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงานในรอบปี

3.5 แหล่งเงินกู้ยืมของสหกรณ์ (ภาคผนวกตารางที่ 20)

การดำเนินงานของสหกรณ์มีแหล่งที่มาของเงินทุนจากภายนอกสหกรณ์ ที่ได้จากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ และจากหน่วยงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 18.34 ของทุนดำเนินการทั้งสิ้น

ตารางที่ 15

แหล่งเงินกู้ยืมของสหกรณ์บริการ ปี 2547

แหล่งเงินกู้ยืม	กู้เพิ่ม (ล้านบาท)	ชำระ (ล้านบาท)	คงเหลือสิ้นปี (ล้านบาท)	ร้อยละของ เงินกู้คงเหลือ
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	9.13	8.74	0.89	0.20
เงินกู้ยืมจากธนาคารต่าง ๆ	10.50	1.61	19.83	4.40
กรมส่งเสริมการเกษตร	16.05	34.36	21.98	4.87
กรมส่งเสริมสหกรณ์	23.30	17.93	103.52	22.96
สหกรณ์ออมทรัพย์	33.58	28.42	10.96	2.43
เงินกู้ยืมอื่น ๆ	64.71	71.50	293.71	65.14
รวม	157.27	162.56	450.89	100.00

จากตารางที่ 15 สหกรณ์บริการปี 2547 ได้กู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ในรอบปี จำนวน 157.27 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 59.05 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 27.30

ณ วันสิ้นปี สหกรณ์บริการมีเจ้าหนี้เงินกู้ยืมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จำนวนทั้งสิ้น 450.89 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 118.44 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 20.80 แหล่งเงินกู้ยืมส่วนใหญ่เป็นการได้รับจากแหล่งเงินกู้ยืมอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 65.14 ของเงินกู้ยืมคงเหลือ ณ วันสิ้นปี

3.6 ขนาดสหกรณ์

สหกรณ์บริการในภาพรวมที่รวบรวมข้อมูลได้ 453 สหกรณ์ มีขนาดของสหกรณ์ที่จำแนกตามเกณฑ์ชีวิตได้แก่ จำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ และทุนดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 16

จำนวนสหกรณ์จำแนกตามขนาดสหกรณ์บริการ ปี 2547

รูปแบบย่อย ของสหกรณ์	รวม สหกรณ์	ขนาดสหกรณ์				
		เล็กมาก	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่มาก
สหกรณ์เดินรถ						
รถยนต์โดยสาร	142	4	26	62	38	12
แท็กซี่	19	1	2	3	6	7
สามล้อ	7	-	1	-	5	1
สี่ล้อเล็ก	23	-	5	12	5	1
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	42	9	11	13	7	2
สาธารณูปโภค						
ไฟฟ้า	14	1	8	3	2	-
ประปา	4	-	-	2	2	-
เคหสถานและชุมชน	78	7	14	17	32	8
สตรี	17	-	1	4	10	2
อื่น ๆ	107	16	23	33	18	17
รวม	453	38	91	149	125	50
ร้อยละ	100.00	8.39	20.09	32.89	27.59	11.04

จากตารางที่ 16 สหกรณ์บริการในภาพรวมเป็นสหกรณ์ขนาดกลางจำนวน 149 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 32.89 ของจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ ทั้งนี้ สหกรณ์รถยนต์มีจำนวนสหกรณ์ที่เป็นขนาดกลางสูงสุดจำนวน 62 สหกรณ์ สำหรับสหกรณ์ที่มีขนาดเล็กมากจำนวน 38 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 8.39 โดยเป็นสหกรณ์บริการอื่น ๆ สูงสุดจำนวน 16 สหกรณ์ และสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก มีจำนวน 50 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 11.04 และเป็นสหกรณ์บริการอื่น ๆ สูงสุด มีจำนวน 17 สหกรณ์

3.7 คุณภาพขั้นการควบคุมภายในของสหกรณ์

สหกรณ์บริการที่รวบรวมข้อมูล 326 สหกรณ์ มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชี 172 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 52.76 และไม่จัดจ้างจำนวน 154 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 47.24 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้นที่รวบรวมข้อมูล และมีความสามารถ จัดทำงบการเงินถูกต้อง ร้อยละ 67.79 ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 32.21

ระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ อยู่ในระดับดี-ดีมาก จำนวน 175 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 53.68 ระดับพอใช้ ร้อยละ 27.92 และต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรปรับปรุงและต้องแก้ไข ร้อยละ 18.40

บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุป

จากผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์บริการในภาพรวมปี 2547 มีผลการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านความเสี่ยงของเงินทุน สหกรณ์บริการบริหารจัดการด้านเงินทุน ดำเนินงานทั้งสิ้น 2,458.66 ล้านบาท เงินทุนส่วนใหญ่ได้จากแหล่งภายในร้อยละ 55.01 และแหล่งภายนอกร้อยละ 44.99 จนทำให้มีสัดส่วนหนี้สินต่อทุน 1.58 เท่า เป็นอัตราส่วนที่ควรเฝ้าระวังความเสี่ยง ในการชำระหนี้ระยะยาว เนื่องจากทุนของสหกรณ์ที่มีร้อยละ 38.81 ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินที่มีร้อยละ 61.19 แม้ว่าจะมีอัตราการขยายตัวของทุนสหกรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 58.80 สูงกว่าอัตราการขยายตัวของหนี้สินที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.27 ในรอบปีมีผลการดำเนินงานที่มีกำไร ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 5.15 และมีทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.11 เท่า

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ สินทรัพย์ทั้งสิ้น 2,458.66 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 18.66 ส่วนใหญ่ได้นำไปลงทุนอยู่ในลูกหนี้หลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว ร้อยละ 42.35 รองลงมา เป็นเงินสดและเงินฝากร้อยละ 20.35 ในรอบปีมีลูกหนี้เงินให้กู้ที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดร้อยละ 39.19 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ สินทรัพย์

ทั้งสิ้นในรอบปีก่อให้เกิดรายได้มีรอบหมุน 0.52 รอบ ส่งผลให้มีผล
ตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 3.21

มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร สหกรณ์บริการมีสมาชิก
ทั้งสิ้น 233,837 คน เป็นชายร้อยละ 50.43 นอกนั้นเป็นหญิงร้อยละ
49.57 ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ขนาดกลางร้อยละ 32.89 ในรอบปีดำเนิน
ธุรกิจรวม 5 ด้าน มีมูลค่า 1,963.19 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546
ร้อยละ 41.85 เฉลี่ยเดือนละ 163.60 ล้านบาท สหกรณ์บริการโดยรวม
ไม่จ้างเจ้าหน้าที่บัญชี ร้อยละ 47.24 และจัดทำงบการเงินไม่ถูกต้อง
ร้อยละ 32.21 มีคุณภาพชั้นการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาตรฐานดี -
ดีมาก ร้อยละ 53.68 ระดับพอใช้ร้อยละ 25.13 และระดับต่ำกว่า
มาตรฐาน ที่ต้องปรับปรุงและแก้ไข ร้อยละ 18.40

มิติที่ 4 การทำกำไร การดำเนินงานของสหกรณ์บริการในรอบปี
บริหารงานมีรายได้ทั้งสิ้น 1,246.99 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 1,206.96
ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.79 ของรายได้ทั้งสิ้น ส่งผลให้มีกำไรสุทธิ
40.03 ล้านบาท ปีก่อนขาดทุน 0.29 ล้านบาท ส่งผลให้มีทุนสำรองเพิ่มขึ้น
ร้อยละ 7.64 ทุนสะสมอื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.78 กำไรเฉลี่ยต่อสมาชิก
171 บาท/คน เงินออมเฉลี่ย 4,608 บาท/คน และหนี้สินเฉลี่ย 4,674
บาท/คน

มิติที่ 5 สภาพคล่อง จากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 1.48 เท่า แสดง
ให้เห็นว่า สหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นพอสมควร
แต่ทั้งนี้ สินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 1,295.42 ล้านบาท ส่วนใหญ่ได้นำ

ไปลงทุนในลูกหนี้ ร้อยละ 39.39 เงินสดและเงินฝาก รวมร้อยละ 38.62 ล้านบาท สินค้าคงคลังร้อยละ 8.11 ของสินทรัพย์หมุนเวียน ในขณะที่หนี้สินหมุนเวียนจำนวน 876.59 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากร้อยละ 45.43 โดยเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์ร้อยละ 86.79 ของเงินรับฝากทั้งสิ้น เป็นเงินกู้ยืมและเจ้าหนี้การค้ารวม ร้อยละ 32.59 ดังนั้น สภาพคล่องทางการเงินจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ให้ชำระหนี้ได้ตามกำหนด และบริหารสินค้าให้มีรอบหมุนในการจำหน่ายสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว

มติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ จากภาวะการแข่งขันทางธุรกิจ อัตราดอกเบี้ย นโยบายภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ กฎหมายด้านภาษี สภาพตลาด เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ ๆ และกลยุทธ์ทางการค้า ที่ผู้บริหารของสหกรณ์ต้องปรับใช้ให้ทันกับยุคสมัยของการแข่งขันในปัจจุบัน

4.2 ข้อเสนอแนะ

1) สหกรณ์บริการที่หยุดดำเนินธุรกิจ 29 สหกรณ์ และไม่ดำเนินธุรกิจ 34 สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพิจารณาศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้มีการดำเนินธุรกิจต่อไป และกำหนดนโยบายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้จัดตั้งสหกรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อสมาชิกสหกรณ์ตามขบวนการสหกรณ์

2) สหกรณ์บริการที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้จำนวน 134 สหกรณ์ ในจำนวนนี้มี 80 สหกรณ์ ที่ไม่พร้อมรับการตรวจสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงิน ซึ่งหากเป็นสหกรณ์ที่ไม่ส่งสำเนาบัญชีและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลาสามปีติดต่อกัน สหกรณ์อาจถูกสั่งเลิกสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2543 มาตรา 71(2)

3) สินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่ยังคงลงทุนอยู่ในลูกหนี้ ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินให้กู้และไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 39.19 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ที่อาจเกิดความเสี่ยง เนื่องจากมีหนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนดและเปลี่ยนสภาพเป็นหนี้เสียในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาปัญหาเพื่อปรับมาตรการในการให้สินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ

4) สินค้าขาดบัญชีและเงินสดขาดบัญชีสมควรที่ผู้บริหารของสหกรณ์ ควรเร่งรัดให้ชำระหนี้ได้ตามกำหนด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายที่เกิดจากหนี้สูญ

5) สหกรณ์ควรรักษาระดับความเสี่ยงในการก่อหนี้ไม่ให้สูงกว่าระดับที่มีอยู่ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการก่อหนี้ การขยายเครดิตต่อไปควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ

6) ผู้บริหารและฝ่ายจัดการควรเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมภายในที่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานให้มีประสิทธิภาพ และรักษาระดับคุณภาพชั้นการควบคุมภายในที่อยู่ในระดับมาตรฐานไม่ให้ลดระดับชั้นจากที่เป็นอยู่

บรรณานุกรม

ตรวจบัญชีสหกรณ์, กรม. รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์บริการ ประจำปี 2546 พระนคร : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2547

ตรวจบัญชีสหกรณ์, กรม. รายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์บริการ สำหรับปีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547

ภาพผนวก
ตารางสถิติการเงิน
ของสหกรณ์บริการในรอบ 5 ปี
2543-2547

ตารางที่ 1

จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
จำนวนที่ต้องตรวจสอบ	368	438	500	546	533
จำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบ	53	36	35	45	54
รวม	421	474	535	591	587
จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		53	61	56	(4)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		12.59	12.87	10.47	(0.68)

ตารางที่ 2

จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ดำเนินธุรกิจ	272	315	369	400	390
หยุดดำเนินธุรกิจ	21	13	9	14	29
ไม่ดำเนินธุรกิจ	15	40	38	31	34
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	60	70	84	101	80
รวม	368	438	500	546	533
จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		70	62	46	(13)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		19.02	14.16	9.20	(2.38)

ตารางที่ 3

จำนวนสภกรณที่ไม่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สภกรณ

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เล็ก	7	13	21	24	13
ชำระบัญชี	10	10	14	21	41
จดทะเบียนใหม่ไม่ครบรอบปีบัญชี	36	13	-	-	-
รวม	53	36	35	45	54
จำนวนสภกรณที่ไม่ต้องตรวจสอบ เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		(17)	(1)	10	9
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		(32.08)	(2.78)	28.57	20.00

ตารางที่ 4

จำนวนสมาชิก

หน่วย : คน

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เข้าใหม่ระหว่างปี	23,318	60,099	48,068	29,250	31,186
ลาออกระหว่างปี	5,519	6,376	7,408	6,791	9,109
คงเหลือสิ้นปี	116,385	173,348	211,089	223,757	233,837
- ชาย					117,923
- หญิง					115,914
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง) จากปีก่อน	21,498	56,963	37,741	12,668	10,080
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	22.66	48.94	21.77	6.00	4.50

ตารางที่ 5

การถือหุ้นของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เพิ่มระหว่างปี	156.28	89.79	46.93	73.41	246.60
ถอนระหว่างปี	21.42	19.83	19.72	23.73	137.34
คงเหลือสิ้นปี	349.30	422.34	268.96	317.05	679.22
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง)	153.22	73.04	(153.38)	48.09	362.17
จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	78.14	20.91	(36.32)	17.88	114.23

ตารางที่ 6

ปริมาณธุรกิจ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
การรับฝากเงิน	98.49	122.18	119.09	181.46	303.99
การให้เงินกู้แก่สมาชิก	206.53	281.08	361.17	521.51	568.51
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	434.04	633.86	435.42	473.03	763.34
การรวบรวมผลผลิต	-	-	-	20.85	31.61
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	142.25	132.52	152.21	187.12	295.74
รวม	881.31	1,169.64	1,067.89	1,383.97	1,963.19
ปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น(ลดลง)	329.23	288.33	(101.75)	316.08	579.22
จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	59.63	32.72	(8.70)	29.60	41.85

ตารางที่ 7

การรับฝากเงินของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ฝากเพิ่มระหว่างปี					
- ประจำ	2.16	8.38	7.59	75.82	36.13
- ออมทรัพย์	96.33	113.80	111.50	105.64	267.76
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	0.03
รวม	98.49	122.18	119.09	181.46	303.92
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิก	56.16	23.69	(3.09)	62.37	122.46
ระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	1.33 เท่า	24.05	(2.53)	52.37	67.49
คงเหลือสิ้นปี					
- ประจำ	3.87	10.43	8.23	81.39	50.77
- ออมทรัพย์	79.91	133.72	99.27	101.24	344.63
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	1.86
รวม	83.78	144.15	107.50	182.63	397.26
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิก	38.49	60.37	(36.65)	75.13	214.63
ระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	84.99	72.06	(25.42)	69.89	117.52

ตารางที่ 8

การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ฝากเพิ่มระหว่างปี					
- ประจำ	-	-	-	-	-
- ออมทรัพย์	-	-	-	-	0.07
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	0.07
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิก ระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					
คงเหลือสิ้นปี					
- ประจำ	-	-	-	-	-
- ออมทรัพย์	-	-	-	-	1.01
- ออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	1.01
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิก ระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					

ตารางที่ 9

การให้เงินกู้แก่สมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ให้กู้ระหว่างปี					
- ระยะสั้น	167.23	193.33	260.09	287.62	399.69
- ระยะปานกลาง	39.30	87.75	101.08	233.89	100.92
- ระยะยาว	-	-	-	-	67.34
รวม	206.53	281.08	361.17	521.51	567.95
จำนวนเงินให้กู้ระหว่างปีเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		74.55	80.09	160.34	46.44
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		36.10	28.49	44.39	8.90
ชำระระหว่างปี					
- ระยะสั้น	-	-	-	-	288.96
- ระยะปานกลาง	194.33	218.71	292.59	422.80	90.90
- ระยะยาว	-	-	-	-	39.02
รวม	194.33	218.71	292.59	422.80	418.88
จำนวนเงินให้กู้ชำระระหว่างปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		24.38	73.88	130.21	(3.92)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		12.55	33.78	44.50	(0.93)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การให้เงินกู้แก่สมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
คงเหลือสิ้นปี					
- ระยะสั้น	249.46	256.99	330.55	353.71	427.25
- ระยะปานกลาง	61.47	160.39	181.98	284.40	148.76
- ระยะยาว	-	-	-	-	117.88
รวม	310.93	417.38	512.53	638.11	693.89
จำนวนเงินให้กู้คงเหลือสิ้นปี		106.45	95.15	125.58	55.78
เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		34.24	22.80	24.50	8.74
ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	2.75	3.62	5.64	8.45	9.31
ดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี	45.46	58.62	71.36	79.71	19.19
หนี้ที่ชำระได้ตามกำหนด					390.31
หนี้ถึงกำหนดชำระ					642.01

ตารางที่ 10

การให้สหกรณ์อื่นกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ให้กู้ระหว่างปี					
- ระยะสั้น					0.56
- ระยะปานกลาง					-
- ระยะยาว					-
รวม					0.56
จำนวนเงินให้กู้ระหว่างปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					
ชำระระหว่างปี					
- ระยะสั้น					0.57
- ระยะปานกลาง					-
- ระยะยาว					-
รวม					0.57
จำนวนเงินให้กู้ชำระระหว่างปี เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					
คงเหลือสิ้นปี					
- ระยะสั้น					0.27
- ระยะปานกลาง					-
- ระยะยาว					-
รวม					0.27
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ					-
ดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี					0.02
หนี้ที่ชำระได้ตามกำหนด					0.57
หนี้ถึงกำหนดชำระ					0.77

ตารางที่ 11

ค่าใช้จ่ายประโยชน์ของเงินให้กู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบฯ					0.37
อาหารสัตว์ และค่าจ้างเก็บเกี่ยว					-
ค่าใช้จ่ายการเตรียมเพื่อขาย/แปรรูป					-
ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรภาคการ					-
ค่าบริการและค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					48.21
ค่าบุกเบิกซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดิน และแหล่งน้ำ					-
ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้าง					-
เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล					-
ซื้อ สร้าง ปรับปรุง สิ่งปลูกสร้าง					177.43
ลงทุนเลี้ยงสัตว์ สัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำ					-
ชำระหนี้สินเดิม					13.71
ใช้ประโยชน์ของเงินกู้ด้านอื่น ๆ					135.72
ใช้ประโยชน์ของเงินให้สหกรณ์อื่น					0.56
ลงทุนซื้อหุ้นสหกรณ์					-
ใช้สอยส่วนตัว					20.25
ซื้อบ้านพร้อมที่ดิน					7.06
ซื้อยานพาหนะ					75.59
การลงทุนประกอบอาชีพ					87.64
เครื่องใช้ในครัวเรือน					-
ลงทุนซื้อหุ้นกลุ่มเกษตรกร					-
อื่น ๆ					1.97
รวม					568.51

ตารางที่ 12

การจัดการสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
สินค้าผลิตเอง					
น้ำดื่ม	49.41	189.25	0.42	0.80	0.30
อื่น ๆ	-	-	-	-	20.69
สินค้าทั่วไป					
ปุ๋ย	-	-	-	-	2.01
ข่าวสาร	-	-	-	-	60.04
น้ำมันเชื้อเพลิง	127.08	223.07	178.85	152.18	310.85
เครื่องจักรกล	-	-	-	-	927 บาท
อาหารสัตว์	-	-	-	-	0.10
พันธุ์พืช	-	-	-	-	0.02
ยาปราบศัตรูพืช	-	-	-	-	0.01
ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ไม้	41.49	-	8.51	-	-
สิ่งประดิษฐ์	0.45	-	-	-	-
พืชผลเกษตร	-	-	-	-	0.39
น้ำตาล	-	-	-	-	35.42
เครื่องกระป๋อง	-	-	-	-	0.04
มาตรวัดน้ำ	-	0.04	0.06	0.02	-
วัสดุอุปกรณ์	7.38	3.24	47.32	2.81	17.12
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	-	-	-	-	0.01

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
รถยนต์	3.46	28.17	4.19	37.63	0.24
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-	-	-	18.75	-
อื่น ๆ	174.43	181.81	176.42	249.58	189.66
สินค้าฝากขาย					
อื่น ๆ	-	-	-	-	3.99
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ					
ยานพาหนะ	-	-	-	-	29.13
ที่ดิน/บ้าน	30.34	8.28	19.65	11.26	16.65
อื่น ๆ	-	-	-	-	76.57
รวม	434.04	633.86	435.42	473.03	763.24
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		199.82	(198.44)	37.61	290.31
เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน					
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ		46.04	(31.31)	8.64	61.37
มูลค่าสินค้าที่จำหน่ายให้แก่สมาชิก					330.57

ตารางที่ 13

การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ผลิตผลปกติ					
ข้าวเปลือกเจ้า	-	-	-	20.83	31.11
ผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก, เฟอร์นิเจอร์	-	-	-	0.02	-
อื่น ๆ	-	-	-	-	0.50
รวม	-	-	-	20.85	31.61
การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์					
เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	-	-	20.85	10.76
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	-	-	100.00	51.61
มูลค่าสินค้าที่รวบรวมให้แก่ สมาชิก					4.07

ตารางที่ 14

การให้บริการ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
จัดเส้นทางเดินรถ	29.09	33.22	38.86	42.43	52.51
ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนสัญญา	0.61	0.64	0.68	0.60	7.57
ค่าเช่า	1.80	2.33	7.85	9.42	17.68
ค่าบำรุงสหกรณ์	23.44	42.35	34.92	31.84	31.11
ค่ากระแสไฟฟ้า	0.49	0.61	0.60	1.01	1.10
ค่าสิทธิขอใช้ไฟฟ้า	0.01	0.01	0.02	0.07	-
ค่าน้ำบาดาล	1.90	2.00	6.39	2.38	2.86
ค่าบริการส่งคนงานไปต่างประเทศ	-	5.50	0.84	-	-
ค่าบริการขายไม้	5.13	1.64	0.86	1.24	1.07
อื่น ๆ	79.78	44.22	61.19	98.13	181.84
รวม	142.25	132.52	152.21	187.12	295.74
การให้บริการ/ส่งเสริมการเกษตร					
เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		(9.73)	19.69	34.91	108.62
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		(6.84)	14.86	22.94	58.05

ตารางที่ 15

ผลการดำเนินงานของสภากรณี

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
รายได้					
ธุรกิจสินเชื่อ	44.69	45.50	57.85	63.71	70.52
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	434.04	633.86	435.42	473.03	763.34
ธุรกิจรวบรวมผลิิตผล	-	-	-	25.69	39.12
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริม					
การเกษตร	142.25	132.52	152.22	187.12	295.74
รวม	620.98	811.88	645.49	749.55	1,168.72
ต้นทุน					
ธุรกิจสินเชื่อ	-	-	-	2.93	1.49
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	397.20	591.09	412.26	435.10	684.10
ธุรกิจรวบรวมผลิิตผล	-	-	-	24.04	36.64
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริม					
การเกษตร	-	-	-	20.65	23.83
รวม	397.20	591.09	412.26	482.72	746.06
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	223.78	220.79	233.23	266.83	422.66
หัก กำไรจากการขายสินค้าผ่อน					
ชำระปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน	0.26	0.70	1.97	2.24	9.48
กำไรจากการขายสินค้าเช่า					
ซื้อปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน	-	-	-	-	0.17

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
<u>บวก</u> กำไรจากการขายสินค้าก่อน					
ชำระปีก่อนที่รับเงินในปีปัจจุบัน	2.01	8.25	4.92	4.81	8.57
กำไรจากการขายสินค้าเข้า					
ซื้อปีก่อนที่รับเงินในปีปัจจุบัน	-	-	-	-	0.28
รวมกำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	225.53	228.34	236.18	269.40	421.86
<u>บวก</u> ดอกผลจากการขายผ่อน					
ชำระที่รับเงินในปีปัจจุบัน	-	-	-	-	0.17
ดอกผลจากการขายสินค้า					
เข้าซื้อที่รับเงินในปีปัจจุบัน	-	-	-	-	-
<u>บวก</u> รายได้อื่น	49.99	41.34	53.64	54.21	67.46
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	264.67	289.64	234.90	296.29	416.70
<u>หัก</u> ดอกเบี้ยจ่าย	28.72	28.70	32.99	22.32	27.43
กำไร(ขาดทุน)ในการดำเนินงาน					
ก่อนรายการพิเศษ	(17.87)	(48.66)	21.93	5.00	45.36
<u>บวก</u> รายได้รายการพิเศษ	1.02	1.34	2.28	0.40	1.79
<u>หัก</u> รายจ่ายรายการพิเศษ	3.62	2.00	8.63	5.69	7.12
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	(20.47)	(49.32)	15.58	(0.29)	40.03
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	229	246	290	312	298
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	61.26	44.34	61.05	71.24	103.15
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	60	80	82	102	119
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	(81.73)	(93.66)	(45.47)	(71.53)	63.12
ไม่ดำเนินงาน (จำนวนสหกรณ์)	19	42	44	31	36

ตารางที่ 16

รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	14.99	7.81	5.45	4.95	3.16
ดอกเบี้ยรับเงินฝากสหกรณ์อื่น	-	-	-	-	0.68
ดอกเบี้ยเงินประกัน	0.53	0.57	0.14	0.12	-
รายได้ค่าเช่า	2.25	2.15	3.05	5.96	11.16
รายได้จากการเป็นตัวแทน	-	-	-	-	0.18
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	1.24	1.07	4.51	2.42	1.94
ค่าธรรมเนียมโอนหุ้น	0.40	0.33	0.34	0.37	0.25
ผลตอบแทนจากการลงทุน	0.01	2.42	2.79	2.84	5.86
หนี้สูญรับคืน	1.06	1.94	1.77	3.30	0.03
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	-	-	-	-	0.49
รายได้จากการขายกล่อง	-	-	-	-	0.05
รายได้จากการตั้งโชว์สินค้า	-	-	-	-	0.18
สินค้าขาดบัญชีได้รับชดใช้	-	-	-	-	0.06
ค่าปรับ	4.48	3.94	6.15	4.25	4.33
รายได้ค่าบริการต่าง ๆ	-	-	-	-	25.02
รายได้เบ็ดเตล็ด	25.03	21.11	29.44	30.00	14.07
รวม	49.99	41.34	53.64	54.21	67.46

ตารางที่ 17

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เงินเดือนและค่าจ้าง	72.23	89.40	67.88	87.59	146.87
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	8.08	10.50	9.51	9.94	11.95
ค่าเช่า	3.22	4.43	7.36	12.19	20.78
ค่ารับรอง	2.18	2.63	2.83	4.05	3.35
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	1.64	2.05	2.92	3.09	3.70
สินค้าเสื่อมชำรุด	0.45	0.25	0.31	0.61	-
ค่าของใช้สำนักงาน	3.44	1.41	1.11	0.92	3.61
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสินทรัพย์	3.99	4.57	4.41	4.63	6.97
ค่าน้ำ-ค่าไฟ-สื่อสาร	16.08	23.38	16.41	15.86	28.52
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	1.63	1.86	2.02	2.21	2.30
ดอกเบี้ยยจ่ายเงินรับฝาก	0.97	0.49	0.32	4.70	-
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	11.96	17.12	9.29	11.07	20.45
ค่าล่วงเวลา	10.97	23.95	18.64	25.82	5.17
ค่าตอบแทน	-	-	-	-	22.31
ค่าสวัสดิการ	2.49	3.55	2.17	2.39	3.93
ค่าเบี้ยประกันภัย	1.08	0.87	0.87	0.85	1.79
หนี้สงสัยจะสูญ	19.78	22.72	34.71	65.69	14.77
ค่าธรรมเนียม-ภาษี	3.22	2.94	2.60	2.29	3.81
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชี	18.08	18.40	3.81	3.42	23.29
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	-	-	-	-	0.05
ค่าใช้จ่ายในการขาย/หีบห่อ/โฆษณา	13.68	9.64	5.35	6.00	10.25
ค่าใบอนุญาตประกอบการขนส่ง	0.16	0.30	0.23	1.47	10.96

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ค่าปรับปรุงเส้นทางเดินรถ	0.14	0.23	0.20	0.47	0.06
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม	-	-	-	-	0.90
ค่าเบี้ยประชุม	5.51	7.14	7.92	9.52	5.90
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	-	-	-	-	5.43
ค่าสมนาคุณ/เงินรางวัล	0.10	0.08	0.12	0.04	3.60
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	-	-	-	-	0.78
ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี	0.49	0.94	0.64	0.89	0.77
เงินประกันสังคม	-	-	-	-	3.32
ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี	-	-	-	-	1.19
ค่าเสียหายจากผลผลิตขาดบัญชี	-	-	-	-	0.68
ค่าอำนวยความสะดวก	3.32	1.96	1.81	1.82	-
อื่น ๆ	59.78	38.83	31.46	18.76	49.24
รวม	264.67	289.64	234.90	296.29	416.70

ตารางที่ 18

ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสด	369.15	342.46	383.70	17.34	27.10
เงินฝากธนาคาร	-	-	-	392.88	449.81
เงินฝากสหกรณ์อื่น	-	-	-	-	23.38
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	13.26	3.07	0.91	2.59	1.25
เงินลงทุนระยะสั้น	2.71	4.85	9.83	5.19	0.01
ลูกหนี้ :					
- เงินให้กู้ถึงกำหนดภายใน 1 ปี	310.93	417.38	512.53	638.11	344.99
- การค้า	46.33	137.56	70.65	168.57	55.26
- ผ่อนชำระ	-	-	-	-	54.20
- เช่าซื้อ	-	-	-	-	28.47
- ค่าบริการ	16.52	23.11	6.75	12.21	25.58
- สินค้าขาดบัญชี	-	-	-	-	6.40
- เงินสดขาดบัญชี	-	-	-	-	6.48
- อื่น ๆ	210.43	204.42	264.55	222.99	39.05
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ :					
- ลูกหนี้เงินให้กู้ถึงกำหนดภายใน 1 ปี	2.75	3.62	5.64	8.45	8.01
- ลูกหนี้การค้า	4.30	5.63	7.06	7.72	8.08
- ลูกหนี้ผ่อนชำระ	-	-	-	-	5.94
- ลูกหนี้เช่าซื้อ	-	-	-	-	0.01

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
- ลูกหนี้ค่าบริการ	4.89	1.98	2.13	3.41	10.11
- ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี	-	-	-	-	0.31
- ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี	-	-	-	-	3.14
- ลูกหนี้อื่น ๆ	8.11	61.05	46.80	82.86	14.45
หัก สำรองหนี้คลาดเคลื่อน					
- ลูกหนี้เงินให้กู้	-	-	-	-	-
- ลูกหนี้การค้า	-	-	-	-	0.01
- ลูกหนี้ค่าบริการ	-	-	-	-	0.03
- ลูกหนี้อื่น ๆ	-	-	-	-	0.01
ลูกหนี้สุทธิ	564.16	710.19	792.85	939.44	510.33
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	45.46	58.62	71.36	79.71	19.21
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	24.79	35.40	56.81	65.62	6.50
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	20.67	23.22	14.55	14.09	12.71
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับ	-	-	-	-	1.72
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	1.23
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับสุทธิ	-	-	-	-	0.49
สินค้าคงเหลือ	63.91	90.01	59.51	72.63	105.27
หัก ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง	-	-	-	-	0.22
สินค้าขาดบัญชีหรือหาผู้รับผิดชอบ	-	-	-	-	3.47

หมายเหตุ ปี 2543 - 2545 รายการเงินสดรวมเงินฝากธนาคารและสหกรณ์อื่น

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
หักสำรองสินค้าขาดบัญชี					
รอหาผู้รับผิดชอบ	-	-	-	-	3.47
วัสดุคงเหลือ	4.34	4.95	11.56	3.38	6.65
ค่าใช้จ่ายโครงการเชื่อมโยงฯ	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายโครงการพัฒนาธุรกิจ					
ตลาดกลาง	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายโครงการปรับปรุง					
ประสิทธิภาพฯ	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายโครงการรับจำนำ/ขายฝากฯ	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายโครงการอื่น ๆ	-	-	-	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	121.92	134.15	154.16	224.93	158.64
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,160.12	1,312.90	1,427.07	1,672.47	1,295.42
เงินลงทุนระยะยาว	7.91	48.61	46.35	74.87	104.85
ลูกหนี้ระยะยาว :					
เงินให้กู้ถึงกำหนดเกิน 1 ปี	-	-	-	-	349.17
พ่อนชำระ	-	-	-	-	77.26
เช่าซื้อ	-	-	-	-	84.69
อื่น ๆ	-	-	-	-	21.46
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ					
เงินให้กู้ถึงกำหนดเกิน 1 ปี	-	-	-	-	1.30

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เช่าซื้อ	-	-	-	-	0.34
อื่น ๆ	-	-	-	-	0.13
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ	-	-	-	-	530.81
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ					
ที่ดิน	176.45	172.75	103.06	114.28	237.95
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	92.76	110.58	45.74	55.93	101.07
งานระหว่างก่อสร้าง	22.54	0.96	3.70	2.53	17.40
เครื่องจักรและอุปกรณ์	18.22	22.16	2.39	5.79	14.22
ยานพาหนะ	7.15	5.02	8.93	88.10	88.79
เครื่องใช้สำนักงาน	14.23	8.89	14.67	12.60	15.49
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	331.35	320.36	178.49	279.23	474.92
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน					
สิทธิการเช่า	-	-	-	-	-
สิทธิการใช้ประโยชน์	0.02	4.04	0.38	0.08	9.69
สิทธิบัตร	-	-	-	-	0.01
สัมปทาน	0.12	3.45	0.08	0.08	0.35
สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ	-	-	-	-	0.63
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	0.14	7.49	0.46	0.16	10.68
สินทรัพย์อื่น					
ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	70.58	48.70	6.45	5.60	12.36

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
เงินทรองจ่ายดำเนินคดี	-	-	-	-	2.76
เงินมัดจำ	-	-	-	-	4.26
เงินประกันและอื่น ๆ	107.41	105.48	123.20	39.66	22.60
รวมสินทรัพย์อื่น	177.99	154.18	129.65	45.26	41.98
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	1,677.51	1,843.54	1,782.02	2,071.99	2,458.66
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	8.85	3.60	3.55	7.78	0.89
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	81.19	94.47	88.11	108.83	121.03
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	41.14	53.30	52.86	98.29	74.96
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระ					
ภายใน 1 ปี	128.14	146.54	171.76	180.37	88.81
เงินรับฝาก	83.78	144.15	107.50	182.63	398.27
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	1.52	1.48	2.10	1.92	2.17
เงินปันผลและเงินเฉลี่ยค้างจ่าย	11.82	0.68	-	0.03	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	229.20	142.66	163.26	195.92	190.46
รวมหนี้สินหมุนเวียน	585.64	586.88	589.14	775.77	876.59
หนี้สินระยะยาว					
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	184.67	223.44	244.91	272.35	240.16
หนี้สินระยะยาวอื่น ๆ	-	21.21	0.01	96.40	14.80
รวมหนี้สินระยะยาว	184.67	244.65	244.92	368.75	254.96

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
หนี้สินอื่น					
รายได้รอดตัดบัญชี	20.46	20.94	20.67	33.24	40.33
เงินสะสมเจ้าหนี้ที่	5.69	5.71	5.96	4.66	5.36
สำรองบำเหน็จเจ้าหนี้ที่	10.52	12.32	14.11	13.84	20.34
เงินประกัน	15.11	15.71	20.27	20.31	24.83
หนี้สินอื่น ๆ	204.92	233.38	300.40	254.55	282.07
รวมหนี้สินอื่น	256.70	288.06	361.41	326.60	372.93
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	1,027.01	1,119.59	1,195.47	1,471.12	1,504.48
ทุนของสหกรณ์					
ทุนเรือนหุ้น	349.30	422.34	268.96	317.05	679.22
ทุนสำรอง	241.89	308.46	217.18	240.99	259.41
ทุนสะสมตามระเบียบ					
ข้อบังคับและอื่น ๆ	113.55	139.41	147.27	147.12	164.44
กำไร(ขาดทุน)					
จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	-	-	-	-	0.06
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	0.53	6.49	5.49	4.91	2.89
(ขาดทุนสะสม)	(34.30)	(103.43)	(67.93)	(108.91)	(191.87)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	(20.47)	(49.32)	15.58	(0.29)	40.03
รวมทุนของสหกรณ์	650.50	723.95	586.55	600.87	954.18
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	1,677.51	1,843.54	1,782.02	2,071.99	2,458.66

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน		166.03	(61.52)	289.97	386.67
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		9.90	(3.34)	16.27	18.66

ตารางที่ 19

แหล่งที่มาและค่าใช้จ่ายของทุนดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
แหล่งที่มา					
แหล่งเงินทุนภายใน	734.28	868.10	694.05	783.50	1,352.45
เงินฝาก	83.78	144.15	107.50	182.63	398.27
ทุนของสหกรณ์	650.50	723.95	586.55	600.87	954.18
แหล่งเงินทุนภายนอก	943.23	975.44	1,087.97	1,288.49	1,106.21
เครดิตระยะสั้น	218.18	244.61	263.42	296.98	210.73
เครดิตระยะยาว	184.67	223.44	244.91	272.35	240.16
เจ้าหนี้การค้า	41.14	53.30	52.86	98.29	74.96
หนี้สินอื่น	499.24	454.09	526.78	620.87	580.36
รวม	1,677.51	1,843.54	1,782.02	2,071.99	2,458.66
ทางใช้ไป					
เงินสด/เงินฝากธนาคาร	369.15	342.46	383.70	410.22	500.29
ลูกหนี้	564.16	710.19	792.85	939.44	1,093.03
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	(51.89)
หลักทรัพย์/ตราสาร	10.62	53.46	56.18	80.06	104.86
สินค้าคงเหลือ	63.91	90.01	59.51	72.63	105.05
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์					
/สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	331.49	327.85	178.95	279.39	485.60
อื่น ๆ	338.18	319.57	310.83	290.25	221.72
รวม	1,677.51	1,843.54	1,782.02	2,071.99	2,458.66

ตารางที่ 20

แหล่งเงินกู้ยืม

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
ระหว่างปี					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	20.70	15.51	11.82	7.34	9.13
ธนาคารพาณิชย์	20.43	54.15	62.66	53.90	10.50
กรมส่งเสริมสหกรณ์	38.87	20.74	44.65	46.24	23.30
สหกรณ์ออมทรัพย์	-	-	-	-	33.58
เอกชน	-	-	-	-	3.80
กรมส่งเสริมการเกษตร	-	-	-	-	16.05
อื่น ๆ	70.20	42.54	36.34	108.84	60.91
รวม	150.20	132.94	155.47	216.32	157.27
คงเหลือสิ้นปี					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	8.85	3.60	3.55	7.78	0.89
ธนาคารพาณิชย์	35.36	146.45	205.29	13.66	19.83
กรมส่งเสริมสหกรณ์	100.21	176.36	91.01	86.40	103.52
สหกรณ์ออมทรัพย์	-	-	-	-	10.96
เอกชน	-	-	-	-	3.80
กรมส่งเสริมการเกษตร	-	-	-	-	21.98
อื่น ๆ	258.42	141.64	208.48	351.49	289.91
รวม	402.84	468.05	508.33	459.33	450.89
จำนวนเงินกู้เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		65.21	40.28	(49.00)	(8.44)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		16.19	8.61	(9.64)	(1.84)

ตารางที่ 21

อัตราส่วนทางการเงิน

รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
สัดส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	1.58	1.55	2.04	2.45	1.58
อัตราส่วนทุนสำรอง					
ต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.14	0.17	0.12	0.12	0.11
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	-	-	2.38	-	5.15
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	0.73	-	3.03	1.42	3.21
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	0.42	0.46	0.36	0.39	0.52
อัตราค่าใช้จ่ายในการขาย					
และบริหารต่อกำไรก่อน					
หักค่าใช้จ่ายในการขาย (%)	-	-	-	-	91.24
อัตรากำไรสุทธิ (%)	-	-	2.41	-	3.42
อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	57	48	66	55	25.65
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	1.98	2.24	2.42	2.16	1.48

